

ONDERWIJS- EN EXAMENREGLEMENT 2013-2014

FACULTEIT WETENSCHAPPEN EN BIO-INGENIEURSWETENSCHAPPEN

Facultaire aanvullingen zijn aangeduid in blauw

Voor de leesbaarheid van de tekst wordt enkel de mannelijke persoonsvorm gebruikt. De bepalingen over (kandidaat-)studenten gelden uiteraard zonder genderonderscheid.

INHOUD

TITEL I. - Toepassingsgebied, definities en algemene bepalingen	3
Hoofdstuk I. – Toepassingsgebied.....	3
Hoofdstuk II. – Definities	3
Hoofdstuk III. – Algemene bepalingen	9
TITEL II. - Onderwijsreglement	10
Hoofdstuk I. – Indeling van het academiejaar	10
Hoofdstuk II. – Regels inzake de opbouw van opleidingen	10
Hoofdstuk III. – Toelatingsvoorwaarden	16
Hoofdstuk IV. – Studiecontracten en nadere regels tot inschrijving.....	25
Hoofdstuk V. – Vaststelling van het individueel jaarprogramma van de student.....	36
Hoofdstuk VI. - Onderwijsevaluatie	45
Titel III. - Examenreglement.....	48
Hoofdstuk I. – Organisatie van de examens	48
Hoofdstuk II. – Gelijke kansen	51
Hoofdstuk III. – Deelname aan de examens	51
Hoofdstuk IV. – Verloop van de examens	53
Hoofdstuk V. – Masterproef	57
Hoofdstuk VI. – Examencommissies	60
Hoofdstuk VII. - Deliberatie en studievoortgang op basis van examens	62
Hoofdstuk VIII. - Bekendmaking van de resultaten	67
TITEL IV. - Ombudspersonen en beroepsmogelijkheden	69
Hoofdstuk I. – Ombudspersonen	69

Hoofdstuk II. - Beroepsmogelijkheden	70
TITEL V. - Overgangs- en slotbepalingen	75

TITEL I. - Toepassingsgebied, definities en algemene bepalingen

Hoofdstuk I. – Toepassingsgebied

Artikel 1 (toepassingsgebied)

Het onderwijs- en examenreglement is van toepassing op alle bacheloropleidingen, masteropleidingen (master-na-bacheloropleidingen en master-na-masteropleidingen), voorbereidingsprogramma's, schakelprogramma's, postgraduat en de specifieke lerarenopleiding georganiseerd aan de Vrije Universiteit Brussel.

Voor de doctoraatsopleiding en het behalen van de graad van doctor geldt een specifiek door de Raad van Bestuur goedgekeurd reglement.

Voor interuniversitair georganiseerde opleidingen kan afgeweken worden van bepalingen opgenomen in dit reglement, voor zover ze niet in strijd zijn met de vigerende decreten.

Hoofdstuk II. – Definities

Artikel 2 (definities)

Voor de toepassing van dit reglement gelden de volgende definities:

Aanvang van de colleges: het begin van week 2 van de academische kalender;

Aanvullend facultair examenreglement: reglement opgemaakt door de betrokken faculteit waarin de aanvullingen op het centraal examenreglement zijn opgenomen. Voor de lerarenopleiding gaat het in dit geval om het aanvullend examenreglement IDLO; voor opleidingen georganiseerd door het IES gaat het in dit geval om het aanvullend examenreglement IES;

Academiejaar: een periode van één jaar die ten vroegste op 1 september en uiterlijk op 1 oktober begint en eindigt op de dag voor het begin van het volgend academiejaar; van de vaste duur van één jaar kan uitzonderlijk afgeweken worden indien het universiteitsbestuur beslist de start van het academiejaar ofwel te vervroegen ofwel te verlaten;

Actualiseringsprogramma: een programma dat kan worden opgelegd aan studenten die in het hoger onderwijs wensen door te stromen op grond van een creditbewijs, EVK's of een bewijs van bekwaamheid dat ten minste 5 kalenderjaren eerder werd behaald;

Application fee: het bedrag te betalen door de student die een toelatingsaanvraag indient op basis van een diploma uitgereikt door een instelling buiten de Vlaamse Gemeenschap dat geen rechtstreekse toelating geeft tot een bachelor, master of doctoraat;

Bekwaamheidsonderzoek: het onderzoek van de competenties van een persoon, voorafgaand aan het afleveren van een bewijs van bekwaamheid;

Beurstariefstudenten:

- Studenten die recht hebben op een studietoelage van de Vlaamse overheid;
- Studenten die geen recht hebben op een studietoelage van de Vlaamse overheid omwille van de studievoorwaarden, maar wel voldoen aan de financiële en nationaliteitsvoorwaarden. Dit geldt echter niet voor een master-na-master en een voorgezette academische opleiding;
- DGOS-bursaal, een BTC-bursaal of een bursaal in de programma's van de ontwikkelingssamenwerking van de VLIR;

Bewijs van bekwaamheid: het bewijs dat of de registratie die aangeeft dat een student op grond van EVC's of EVK's bepaalde competenties heeft verworven;

Bijna-beurstariefstudenten:

- Studenten die geen recht hebben op een studietoelage van de Vlaamse overheid, maar waarbij het referentie-inkomen niet meer dan 1.496 euro (bedrag academiejaar 2012-2013) boven de maximumgrens voor het recht op een studietoelage ligt;
- Studenten die geen recht hebben op een studietoelage van de Vlaamse overheid omdat het kadastraal inkomen een te groot aandeel vormt in het gezamenlijk belastbaar inkomen.

Blokweek: periode, voorafgaand aan de examenperiode, waarin geen examens of andere vormen van evaluatie gebeuren en geen lessen gegeven worden. Het is de periode waarin studenten tijd ter beschikking krijgen om zich voor te bereiden op examens;

BRUFACE-masters: Brussels Faculty of Engineering-masters

De door de Vrije Universiteit Brussel en de Université Libre de Bruxelles gezamenlijk georganiseerde Engelstalige masteropleidingen en de door de Vrije Universiteit Brussel georganiseerde Nederlandstalige varianten van deze masteropleidingen:

Master of Science in Architectural Engineering;

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur;

Master of Science in Civil Engineering;

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: bouwkunde;

Master of Science in Electromechanical Engineering;

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: werktuigkunde-elektrotechniek;

Master of Science in Chemical and Materials Engineering;

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: chemie en materialen;

Master of Science in Electronics and Information Technology Engineering;

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: elektronica en informatietechnologie.

Cali: Campus Lifecycle, het nieuwe studenteninformatiesysteem;

Credit: een studiepunt;

Creditbewijs: de erkenning van het feit dat een student blijkens een examen de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven. Deze erkenning wordt vastgelegd in een document of een registratie. De verworven studiepunten, verbonden aan het betrokken opleidingsonderdeel, worden aangeduid als “credits”;

Creditcontract: contract aangegaan door de student met de universiteit waarmee de student zich inschrijft met het oog op het behalen van een creditbewijs voor één of meerdere opleidingsonderdelen;

Diplomacontract: contract aangegaan door de student met de universiteit waarmee de student zich inschrijft met het oog op het behalen van een graad of diploma van een opleiding of waarmee de student zich inschrijft voor een voorbereidings- of een schakelprogramma;

Eerste zittijd: bestaat uit een eerste examenperiode (weken 17 tot 19) en een tweede examenperiode (weken 39 tot 42) waarin de student gebruikt maakt van zijn eerste of desgevallend enige examenkans. De eerste zittijd wordt afgesloten met een deliberatie en proclamatie;

EVC: een eerder verworven competentie, zijnde het geheel van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes verworven door middel van leerprocessen die niet met een studiebewijs (document dat aangeeft dat een formeel leertraject, al dan niet binnen onderwijs, met goed gevolg werd doorlopen) werden bekrachtigd;

EVK: een eerder verworven kwalificatie, zijnde elk binnenlands of buitenlands studiebewijs dat aangeeft dat een formeel leertraject, al dan niet binnen onderwijs, met goed gevolg werd doorlopen, voor zover het niet gaat om een creditbewijs dat werd behaald binnen de instelling en opleiding waarbinnen men de geattesteerde kwalificatie wenst te laten gelden;

Examen: elke evaluatie van de mate waarin een student op grond van zijn studie de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven;

Examencontract: contract aangegaan door de student met de universiteit waarmee de student zich onder de door de universiteit bepaalde voorwaarden inschrijft (deze zijn dezelfde diplomavooraarden als voor een credit- en diplomacontract) voor het afleggen van examens met het oog op het behalen van:

- a) een graad of een diploma van een opleiding, of
- b) een creditbewijs voor één of meerdere opleidingsonderdelen;

Examenperiode: de periode waarin examens en/of tentamens worden afgelegd;

Examenrooster: de vaststelling voor elke student van het tijdstip en de plaats van examens in een bepaalde examenperiode;

Flexibiliseringsdecreet: decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;

Graad: aanduiding van bachelor, master of doctor verleend op het einde van een opleiding c.q. na promotie met de uitreiking van een diploma;

Individueel Studietraject: een studietraject voor een bepaalde student waarbij specifieke voorwaarden inzake studieomvang, deliberatie en studievoortgangsbewaking worden vastgelegd;

Jaaropleidingsonderdeel: opleidingsonderdeel dat georganiseerd wordt over twee semesters heen. Voor jaaropleidingsonderdelen wordt het examen in de examenperiode volgend op het tweede semester georganiseerd, met uitzondering van tentamens;

Kandidaat-student: iedere persoon die verzoekt om een inschrijving aan de Vrije Universiteit Brussel;

Kwalificatie: een getuigschrift of diploma uitgereikt na het met goed gevolg voltooien van een formeel opleidings- of scholingstraject;

Kwalificatie van een graad: toevoeging die verwijst naar de voltooide opleiding of voor wat de graad van doctor betreft, naar een vakgebied;

Leerkrediet: het totale pakket van studiepunten dat een student gedurende zijn studieloopbaan kan inzetten voor een inschrijving onder diplomacontract in een initiële bachelor- of masteropleiding of een opleidingsonderdeel onder creditcontract en dat naargelang van het aantal studiepunten waarvoor de student zich inschrijft en welke hij verwerft, kan evolueren;

Leerresultaten: leerresultaten bepalen wat een lerende verwacht wordt te kennen, te begrijpen, te doen bij het afronden van een leertraject en de wijze waarop het geleerde kan worden getoond;

Lesvrije week: periode waarin er geen examens, lessen of andere onderwijsactiviteiten kunnen doorgaan;

Masterproef: werkstuk waarmee een masteropleiding wordt voltooid. Daardoor geeft een student blijk van een analytisch en synthetisch vermogen of van een zelfstandig probleemoplossend vermogen op academisch niveau of van het vermogen tot kunstzinnige

schepping. Het werkstuk weerspiegelt de algemeen kritisch-reflecterende ingesteldheid of de onderzoeksingesteldheid van de student;

Modeltraject: een door de Onderwijsraad goedgekeurd studietraject van een bepaald opleidingsprogramma waarbij algemene voorwaarden inzake studieomvang, deliberatie en studievoortgangsbewaking worden vastgelegd;

Opleiding: de structurerende eenheid van het onderwijsaanbod. Zij wordt bij succesvolle voltooiing bekroond met een diploma;

Opleidingsfiche: een beschrijving van een opleiding waarin de formele en inhoudelijke gegevens zoals omschreven in artikel 13 van dit reglement vóór aanvang van de inschrijvingsperiode vastgelegd worden;

Opleidingsonderdeel: een afgebakend geheel van onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten dat gericht is op het verwerven van welomschreven competenties inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes;

Opleidingsonderdeelfiche: een beschrijving van een opleidingsonderdeel waarin de formele en inhoudelijke gegevens zoals omschreven in artikel 14 van dit reglement vóór aanvang van de inschrijvingsperiode worden vastgelegd. De opleidingsonderdeelfiche wordt ter goedkeuring aan de bevoegde facultaire instantie voorgelegd;

Reflexstudenten: studenten die in aanmerking komen voor redelijke flexibiliteitsmaatregelen. Dit omvat o.a. werkstudenten, topsportstudenten, studenten met functiebeperking (sensoriële of fysieke beperkingen, [chronisch]medische aandoeningen, psychische/psychiatrische problemen en leerstoornissen), studenten met een mandaat als studentenvertegenwoordiger binnen de VUB en studenten die zich bevinden in een specifieke situatie, zoals vastgelegd door het studiebegeleidingscentrum (SBC);

Schakelprogramma: een programma dat kan worden opgelegd aan een student die zich wenst in te schrijven voor een masteropleiding op grond van een in het professioneel hoger onderwijs uitgereikt bachelorsdiploma. Het programma beoogt de in het artikel 58§2, 2° van het decreet van 4 april betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bedoelde algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen;

Semesteropleidingsonderdeel: opleidingsonderdeel dat georganiseerd wordt binnen één semester. Voor semesteropleidingsonderdelen wordt het examen georganiseerd in de examenperiode volgend op het semester waarin het opleidingsonderdeel onderwezen werd;

Specificatie van een graad: de toevoeging van de woorden 'of science', 'of arts', 'of laws', 'of medicine', 'of veterinary science', 'of veterinary medicine' en 'of philosophy' aan een graad;

Studenten Administratie Centrum (hierna SAC): centrale dienst onder verantwoordelijkheid van de vicerector Studentenbeleid die de volledige administratie van alle studenten beheert gedurende hun volledige studietraject;

Studenten met functiebeperkingen: studenten met langdurige fysieke, mentale of zintuiglijke beperkingen die hen in hun wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met andere studenten te anticiperen aan het hoger onderwijs.

Studiebegeleidingscentrum (hierna SBC): centrale dienst onder de verantwoordelijkheid van de vicerector Onderwijsbeleid die voorziet in studiebegeleiding voor alle studenten gedurende hun volledige studietraject; de medewerkers (studieadviseurs, studentenpsychologen, studietrajectbegeleiders) streven in samenwerking met opleidingen en faculteiten naar een zo volledig mogelijk aanbod aan studiebegeleiding met als doel het studiesucces te verhogen rekening houdend met de individuele noden van de student;

Structuurdecreet: decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;

Studiecontract: contract afgesloten tussen de universiteit en de student waarin wordt gechopt voor een bepaalde doelstelling (diploma-, credit- of examencontract) en voor een bepaald studietraject (model- of individueel traject);

Studiegeld: het bedrag te betalen door de student voor de deelname aan de onderwijsactiviteiten en/of examens;

Studieomvang: het aantal studiepunten toegekend aan een opleidingsonderdeel of aan een opleiding;

Studiepunt: een binnen de Vlaamse Gemeenschap aanvaarde internationale eenheid die overeenstemt met ten minste 25 en ten hoogste 30 uren voorgeschreven onderwijs-, leer-, en evaluatieactiviteiten en waarmee de studieomvang van elke opleiding of elk opleidingsonderdeel wordt uitgedrukt;

Studietraject: de wijze waarop de student de opleiding kan volgen;

Tentamen: een schriftelijke evaluatie over een deel van de stof van een jaaropleidingsonderdeel van eerste bachelor afgelegd in de eerste examenperiode van de eerste zitting;

Toetredingsovereenkomst: overeenkomst tussen universiteitsbestuur en de student, waarbij deze laatste aangeeft de algemene voorwaarden te aanvaarden;

Tweede zittijd: bestaat uit één examenperiode (weken 49 tot 52) waarin de student gebruik maakt van zijn tweede examenkans indien deze is voorzien. De tweede zittijd wordt afgesloten met een deliberatie en proclamatie;

Volgtijdelijkheid: de door het universiteitsbestuur bepaalde regels inzake het gevolgd hebben van of het geslaagd zijn voor een opleidingsonderdeel of opleiding vooraleer een student een examen kan afleggen over een ander opleidingsonderdeel of een andere opleiding;

Voltijds studietraject: studietraject dat de student in staat stelt om per academiejaar een studieprogramma te voltooien van ten minste 54 en ten hoogste 66SP;

Vrijstelling: de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen.

Hoofdstuk III. – Algemene bepalingen

Artikel 3 (vervaltermijnen en termijnen van orde)

Voor de toepassing van dit reglement geldt inzake termijnen de volgende regeling. De termijnen waarbinnen de student een handeling dient te stellen, dienen beschouwd te worden als vervaltermijnen, tenzij anders aangegeven.

Artikel 4 (modaliteiten bij onderwijsactiviteiten)

Het zonder toestemming van de docent op audiovisuele wijze registreren van onderwijsactiviteiten (incl. niet-periodegebonden evaluatie) en geprojecteerd lesmateriaal is niet toegelaten en wordt als het storen van onderwijsactiviteiten beschouwd, tenzij hieromtrent een specifieke afspraak is gemaakt met de betrokken docent. De studenten vermelden daarbij duidelijk wat, hoe, wanneer, en met welk doel zal worden geregistreerd. Het geregistreerd materiaal mag niet worden gebruikt voor andere doeleinden dan datgene waarvoor de betrokken docent toestemming heeft verleend. Wanneer een student onderwijsactiviteiten registreert zonder rekening te houden met deze afspraken, dient de registratie op eerste verzoek te worden vernietigd.

De Vrije Universiteit Brussel behoudt zich het recht om in het kader van onder andere afstandslernen lessen op te nemen en later via de elektronische leeromgeving voor educatieve doeleinden ter beschikking te stellen aan de betrokken studenten en onderwijspersoneel. Wanneer de studenten aan deze lessen deelnemen, geven zij automatisch hun toestemming als geportretteerde voor opnames en verspreiding binnen het elektronisch leerplatform, wanneer zij in beeld zouden komen. Bij aanvang van de lessen informeert de lesgever de studenten over het feit dat de les wordt opgenomen.

TITEL II. - Onderwijsreglement

Hoofdstuk I. – Indeling van het academiejaar

Artikel 5 (indeling academiejaar)

§1. Een academiejaar wordt ingedeeld in twee semesters, met aansluitend de zomervakantie en de tweede zittijd:

Week 1: lesvrije week

Week 2 – 14: lesweken

Week 15 – 16: wintervakantie

Week 17: blokweek

Week 18 – 20: eerste examenperiode eerste zittijd

Week 21: lesvrije week

Week 22 – 36: lesweken met inbegrip van 2 weken lentevakantie

Week 37 – 38: twee blokweken

*Week 39 – 42: tweede examenperiode eerste zittijd en deliberatieperiode –
(ten minste drie weken worden voorzien voor examens)
sluiting eerste zittijd voor alle faculteiten en IDLO*

Week 43-48: zomervakantie

Week 49 – 52: examenperiode en deliberatie tweede zittijd
(ten minste drie weken worden voorzien voor examens)

In het eerste jaar Bachelor kan maximum één week van de blokperiode eerste semester besteed worden aan examens.

De tweede examenperiode eerste zittijd start op zaterdag 7 juni 2014

§2. De academische kalender wordt jaarlijks vóór het begin van het academiejaar en uiterlijk op 1 november bepaald door de Raad van Bestuur.

§3. Afwijkingen op de academische kalender kunnen worden toegestaan door de Raad van Bestuur op gemotiveerd verzoek van de faculteit en na advies van de Onderwijsraad.

Voor opleidingen die interuniversitair georganiseerd worden, of die interuniversitaire samenwerkingsakkoorden afgesloten hebben, kan afgeweken worden van de academische kalender van de Vrije Universiteit Brussel.

Hoofdstuk II. – Regels inzake de opbouw van opleidingen

Afdeling 1: Structuur van het opleidingsaanbod

Artikel 6 (opleidingsaanbod VUB)

§1. De Vrije Universiteit Brussel biedt de volgende opleidingen aan:

- academische bacheloropleidingen;
- initiële masteropleidingen;

- master-na-masteropleidingen;
- schakel- en voorbereidingsprogramma's;
- de specifieke lerarenopleiding;
- postgraduaten;
- permanente vorming;
- doctoraatsopleiding;
- doctoraat.

§2. Met uitzondering van de postgraduaten en de permanente vorming wordt het opleidingsaanbod vóór aanvang van de inschrijvingsperiode vastgelegd en bekendgemaakt.

Artikel 7 (bacheloropleiding)

Een academische bacheloropleiding heeft een studieomvang van ten minste 180 studiepunten. De studieomvang bedraagt steeds een veelvoud van 60 studiepunten.

Artikel 8 (masteropleiding en master-na-masteropleiding)

Een masteropleiding en een master-na-masteropleiding hebben een studieomvang van ten minste 60 studiepunten. De studieomvang bedraagt steeds een veelvoud van 30 studiepunten.

Artikel 9 (postgraduaten en permanente vorming)

Een postgraduaat heeft een minimale studieomvang van ten minste 20 studiepunten. Indien een student slaagt voor het postgraduaat, ontvangt hij een postgraduaatgetuigschrift.

De minimale studieomvang van een permanente vorming wordt niet vastgelegd. Bijgevolg is er geen verplichting om de studieomvang van een permanente vorming in studiepunten uit te drukken. Afhankelijk van de aard van de permanente vorming leidt deze opleiding tot een getuigschrift, een certificaat of een deelnameattest.

Artikel 10 (schakelprogramma)

Houders van een professioneel bachelordiploma kunnen doorstromen naar een masteropleiding mits het volgen van een schakelprogramma. Het programma beoogt de algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen. De lijst van in te richten schakelprogramma's wordt jaarlijks door het Bestuurscollege vastgelegd.

Een schakelprogramma heeft een minimale omvang van 45 studiepunten en bedraagt maximaal 90 studiepunten. Op basis van de vooropleiding(en) van de student is een vermindering van de studieomvang mogelijk.

Artikel 11 (voorbereidingsprogramma)

Houders van een academisch bachelordiploma die geen rechtstreekse toegang hebben tot een bepaalde masteropleiding kunnen toch worden toegelaten mits het volgen van en het slagen voor een voorbereidingsprogramma. De lijst van in te richten voorbereidingsprogramma's wordt jaarlijks door het Bestuurscollege vastgelegd. Op basis van de vooropleiding(en) van de student is een vermindering van de studieomvang mogelijk.

Artikel 12 (specifieke lerarenopleiding)

De specifieke lerarenopleiding leidt tot het diploma van leraar. De opleiding bestaat uit een theoretische en een praktijkgerichte component van telkens 30SP. In een masteropleiding van 120SP kunnen 30SP van de lerarenopleiding worden opgenomen. In een bacheloropleiding voorafgaand aan een initiële masteropleiding kunnen 15SP van de lerarenopleiding worden opgenomen, indien dit voorzien wordt binnen de opleiding.

Afdeling 2: Opleiding en opleidingsonderdeel

Artikel 13 (opleidingsfiche)

§1. Voor elke opleiding wordt een opleidingsfiche opgemaakt waarin ten minste de volgende elementen worden opgenomen:

1. Graad, kwalificatie en specificatie van de opleiding;
2. Studieomvang uitgedrukt in studiepunten;
3. Eventuele afstudeerrichtingen, profielen en minoren;
4. Onderwijstaal van de opleiding
5. Inhoud en doelstellingen van de opleiding, het opleidingsprogramma, de indeling in opleidingsonderdelen;
6. De volgtijdelijkheid van de opleidingsonderdelen en omschrijvingen inzake studieverloop;
7. Begintermen en leerresultaten;
8. Organisatie onder de vorm van modeltraject en/of individueel studietraject;
9. Al dan niet de inrichting van een specifiek opleidingstraject voor werkstudenten;
10. Aansluitingen en vervolgopleidingen.

§2. De opleidingsfiche wordt in het Nederlands en in het Engels opgemaakt.

§3. Wat de opleidingen betreft die leiden tot het beroep van arts, huisarts, apotheker en architect leeft de opleiding bij de vaststelling van het opleidingsprogramma de vereisten na zoals vastgelegd in de Europese richtlijn 2005/36/EG. In de onderwijsregeling wordt de naleving van de Europese richtlijn aangegeven.

Artikel 14 (opleidingsonderdeelfiche)

§1. Voor elk opleidingsonderdeel wordt een opleidingsonderdeelfiche gemaakt waarin ten minste de volgende elementen worden opgenomen:

1. Code, verantwoordelijke faculteit en vakgroep;
2. Titel van het opleidingsonderdeel;
3. Opleiding(en) waartoe het opleidingsonderdeel behoort;
4. Onderwijstaal;
5. Semester waarin het opleidingsonderdeel wordt ingericht of de aanduiding dat het een jaaropleidingsonderdeel betreft;
6. Studieomvang van het opleidingsonderdeel uitgedrukt in studiepunten;
7. Inschrijvingsvereisten, onder meer pre- en corequisites en aanduiding van niveau van het opleidingsonderdeel;
8. De werkvormen verbonden aan het opleidingsonderdeel
9. De (verantwoordelijke) titularis en andere onderwijsverstrekkers;
10. Specifieke inrichting van het opleidingsonderdeel dat voor werkstudenten wordt ingericht;
11. Aanduiding of een inschrijving via examencontract al dan niet mogelijk is en desgevallend specifieke vereisten ten aanzien van deze studenten;
12. Begintermen en leerresultaten;
13. Inhoud van het opleidingsonderdeel;
14. Examens: examenvorm, de totstandkoming van het examencijfer, aanduiding van al dan niet tweede examenkans;
15. Studiemateriaal.

§2. De opleidingsonderdeelfiche wordt opgesteld in het Nederlands en het Engels. Indien het opleidingsonderdeel de studie van een andere taal betreft, dan dienen de beschikende bepalingen van de opleidingsonderdeelfiche steeds in het Nederlands te worden opgesteld.

Artikel 15 (studieomvang en studietijd opleidingsonderdeel)

De studieomvang van elk opleidingsonderdeel wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. De minimale omvang van een opleidingsonderdeel bedraagt 3 studiepunten. Een studiepunten bedraagt 25 à 30 uur onderwijs- en studieactiviteiten of studietijd.

Artikel 16 (richtlijnen curriculumopbouw).

Bij de uitwerking van een opleidingsprogramma worden de richtlijnen voor curriculumopbouw, zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 23 april 2013 en eventuele latere wijzigingen, nageleefd.

Afdeling 3: Bepalingen inzake onderwijstaal

Artikel 17 (principe bestuurs- en onderwijstaal)

De bestuurstaal en de onderwijstaal aan de Vrije Universiteit Brussel is het Nederlands. Van het principe dat de onderwijstaal het Nederlands is, kan worden afgeweken overeenkomstig artikel 18.

Artikel 18 (opleidingsonderdelen in een andere taal zonder motivering)

In de initiële bachelor- en masteropleidingen met het Nederlands als onderwijstaal kunnen volgende opleidingsonderdelen in een andere taal dan het Nederlands worden georganiseerd:

1. Opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot voorwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;
2. Opleidingsonderdelen gedoceerd door anderstalige gastprofessoren;
3. Opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van het universiteitsbestuur worden gevolgd aan een andere hogeronderwijsinstelling;
4. Opleidingsonderdelen waaruit expliciet de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding blijkt.

Studenten hebben het recht het examen af te leggen in het Nederlands, behalve in het geval dat de opleidingsonderdelen de studie van een vreemde taal tot voorwerp hebben of in het geval dat de student de opleidingsonderdelen volgt aan een andere instelling.

Artikel 19 (percentage opleidingsonderdelen in een andere taal)

§1. Mits motivering aan de hand van een meerwaarde voor de student en de functionaliteit ervan voor de opleiding kan de faculteit de Onderwijsraad verzoeken om andere opleidingsonderdelen dan deze omschreven in artikel 18 in te richten in een andere onderwijstaal dan het Nederlands. Voor de bacheloropleiding is de inrichting van anderstalige opleidingsonderdelen beperkt tot 18,33% van de studiepunten. Voor de berekening van dit percentage mogen de opleidingsonderdelen die de studie van een vreemde taal tot voorwerp hebben en de opleidingsonderdelen die de student volgt aan een andere instelling buiten beschouwing worden gelaten.

§2. Voor de masteropleiding is de inrichting van anderstalige opleidingsonderdelen beperkt tot 50% van de studieomvang van de opleiding. Voor de berekening van dit percentage mogen de opleidingsonderdelen die de studie van een vreemde taal tot voorwerp hebben en de opleidingsonderdelen die de student volgt aan een andere instelling buiten beschouwing worden gelaten. Hierbij worden de masterproef en de stage beschouwd als Nederlandstalige opleidingsonderdelen.

Artikel 20 (opleidingen volledig in een andere taal)

§1. Wanneer de opleiding specifiek voor buitenlandse studenten werd ontworpen of indien de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding op voldoende wijze kunnen aangetoond worden, kunnen initiële bachelor- en masteropleidingen volledig in een andere taal dan het Nederlands worden ingericht, op voorwaarde dat binnen de Vlaamse Gemeenschap een volledig opleidingstraject in het Nederlands wordt ingericht.

§2. Binnen de Vlaamse Gemeenschap kunnen instellingen gezamenlijk een equivalente initiële bachelor- of masteropleiding aanbieden. Alle opleidingsonderdelen van deze gezamenlijk georganiseerde equivalente bachelor- of masteropleiding worden door de studenten op één vestiging gevolgd.

§3. In afwijking van artikel 20 §1, vervalt de verplichting om een Nederlandstalig equivalent in te richten, indien :

- het gaat om een opleiding die bij voorafgaand besluit van de Vlaamse Regering een vrijstelling van de equivalentievoorwaarde geniet;
- het gaat om een opleiding die het International Course Programme-statuut heeft, of als het gaat om een opleiding die geselecteerd is overeenkomstig de bepalingen van een Europees programma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen multidiplomerings of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld;
- de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding gezamenlijk georganiseerd wordt met een instelling buiten de Vlaamse Gemeenschap en bekrachtigd wordt met een gezamenlijk diploma en indien de expertise van de opleidingsonderdelen die buiten de Vlaamse Gemeenschap georganiseerd worden, niet in Vlaamse Gemeenschap aanwezig is.

§4. De examens worden afgenomen in de taal waarin wordt onderwezen.

Artikel 21 (master-na-masteropleidingen, postgraduaten en permanente vorming)

Voor master-na-masteropleidingen, postgraduaten en permanente vorming wordt de onderwijstaal vrij bepaald. Indien de onderwijstaal niet het Nederlands is, bestaat er geen verplichting om een Nederlandstalig equivalent vast te leggen. De examens worden afgelegd in de onderwijstaal van de opleiding of in de onderwijstaal van het opleidingsonderdeel indien deze afwijkt van de onderwijstaal van de opleiding.

Artikel 22 (taalbegeleidingsmaatregelen)

§1. Studenten die een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding volgen of een initiële bachelor- of masteropleiding met anderstalige opleidingsonderdelen, kunnen hun taalkennis van deze andere taal testen. Studenten dienen na inschrijving voor de opleiding aan te geven of zij een taaltest wensen af te leggen.

§2. De instelling voorziet in het opleidingsprogramma van initiële bachelor- of masteropleidingen met anderstalige opleidingsonderdelen of van anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen in aangepaste voorzieningen. Deze taalbegeleidingsmaatregelen kunnen bestaan uit:

1. taalopleidingsonderdelen (met inbegrip van taalvakken) die aangeboden worden binnen het pakket van verplichte opleidingsonderdelen of als een verplicht keuzeopleidingsonderdeel;
2. taalbegeleidingsmaatregelen geïntegreerd in de anderstalige opleidingsonderdelen. Deze taalbegeleidingsmaatregelen voorzien in een actieve begeleiding van de studenten en zijn als dusdanig voor de studenten duidelijk herkenbaar in het opleidingsonderdeel.

§3. Van de verplichting in §2 kan worden afgeweken, in het geval van :

1. een aansluitende masteropleiding, waarbij de taalbegeleidingsmaatregelen opgenomen zijn in de voorafgaande bacheloropleiding;
2. een niet-aansluitende masteropleiding, waarbij de taalbegeleidingsmaatregelen opgenomen zijn in het voorbereidingsprogramma of in het schakelprogramma.

§4. De instelling voorziet in een kosteloos toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van Nederlandstalige en anderstalige taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen.

Hoofdstuk III. – Toelatingsvoorwaarden

Afdeling 1: Algemeen

Artikel 23 (Voorwaarden voor inschrijving in opleidingen en opleidingsonderdelen)

§1. De hierna vermelde toelatingsvoorwaarden gelden zowel voor inschrijving voor opleidingen, schakel- en voorbereidingsprogramma's als voor inschrijving voor opleidingsonderdelen. Ze gelden onverminderd de specifieke voorwaarden die bovendien kunnen zijn opgelegd, en die voor elke opleiding, schakel- of voorbereidingsprogramma of opleidingsonderdelen op de opleidingsfiche, respectievelijk de opleidingsonderdeelfiche zijn vermeld.

§2. De kandidaat-student die zich wil inschrijven met een diplomacontract voor een opleiding en die zich voor de eerste maal voor de betrokken opleiding aan de VUB inschrijft, schrijft zich in via de aanmeldingsapplicatie.

§3. De kandidaat-student die zich wil inschrijven met een creditcontract voor opleidingsonderdelen waarvoor hij in principe niet voldoet aan de toelatingsvoorwaarden, richt zich met een verzoek in de aanmeldingsapplicatie tot de decaan die oordeelt of hij hiervoor over de nodige competenties beschikt.

§4. De kandidaat-student die zich wil inschrijven met een examencontract met het oog op het behalen van credits, richt zich via de aanmeldingsapplicatie met een gemotiveerd verzoek tot de decaan.

§5. Een inschrijving die in strijd is met de voor de kandidaat-student genomen maatregelen van studievoortgangsbewaking, wordt geweigerd.

Artikel 24 (Tijdstip van beoordeling van toelatingsvoorwaarden)

Of een kandidaat-student aan de toelatingsvoorwaarden voldoet, wordt beoordeeld op het tijdstip waarop hij zich inschrijft.

Afdeling 2: Bacheloropleiding

Artikel 25 (toelating tot een bacheloropleiding)

§1. Wordt toegelaten tot een bacheloropleiding, de kandidaat-student die een van de volgende diploma's in Vlaanderen heeft behaald:

- een diploma van secundair onderwijs;
- een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan;
- een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie, met uitzondering van het Getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid;
- een diploma van gegradueerde of een certificaat, uitgereikt in het kader van het hoger beroepsonderwijs.

§2. Wordt eveneens toegelaten tot een bacheloropleiding, de kandidaat-student die een diploma of studiebewijs buiten Vlaanderen heeft behaald:

- indien dit diploma of studiebewijs krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst als gelijkwaardig met één van de onder §1 vermelde diploma's door de universiteit is erkend;
- indien dit diploma of studiebewijs door het Agentschap van de Vlaamse Gemeenschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (National Academic Recognition Information Centre – Flanders, NARIC Vlaanderen) als gelijkwaardig is erkend.

§3. Indien de kandidaat-student geen diploma kan voorleggen, is inschrijving slechts mogelijk volgens de bijzondere toelatingsprocedure die in artikel 26 is vermeld.

§4. Indien de kandidaat-student een ander diploma of studiebewijs voorlegt, is inschrijving slechts mogelijk op grond van een toelating, die de kandidaat-student moet aanvragen onder de voorwaarden en volgens de procedures in dit reglement vermeld.

Artikel 26 (bijzondere toelatingsprocedure voor wie geen diploma kan voorleggen)

§1. De kandidaat-student die geen van de diploma's, in het vorig artikel vermeld, kan voorleggen, kan worden toegelaten tot het afleggen van een specifieke toets, georganiseerd door het selectiebureau van de overheid (SELOR). Hiervoor richt hij zijn gemotiveerd verzoek tot de vicerector Studentenbeleid. Hij roept hierbij in, hetzij humanitaire redenen, hetzij

medische, psychische of sociale redenen, hetzij zijn algemeen kwalificatieniveau, verdiensten of competenties. Hij legt een dossier voor, dat wordt samengesteld zoals hierna bepaald.

§2. Voor een inschrijving in het eerste semester is de uiterste datum voor het indienen van het dossier de laatste werkdag vóór 1 september. Voor een inschrijving vanaf het tweede semester is de uiterste datum voor het indienen van het dossier de laatste werkdag vóór 1 december.

§3. Voor elke kandidaat-student die zich op dit artikel beroept, geldt dat tussen de datum van stopzetting van secundair onderwijs en de datum van zijn aanvraag tot toelating minstens drie jaar verlopen zijn. De kandidaat-student dient op het moment van inschrijving de leeftijd van 21 jaar bereikt te hebben of dient in het kalenderjaar waarin hij zijn aanvraag tot toelating doet de leeftijd van 21 jaar te bereiken.

§4. Kandidaat-studenten die een specifieke toets 'examen d'admission aux études universitaires de premier cycle' aflegden bij een universiteit in de Franse gemeenschap en een bijbehorend attest kunnen voorleggen, worden vrijgesteld van de specifieke toets, georganiseerd door het selectiebureau van de overheid (SELOR).

Artikel 27 (in te dienen dossier en verder onderzoek)

§1. Het dossier dat wordt ingediend op grond van humanitaire redenen moet volgende documenten bevatten:

- Bewijs van identiteit;
- Bewijs dat de kandidaat-student een erkend vluchteling is, het bijkomend beschermingsstatuut heeft, dan wel of de aanvraag daartoe nog onderzocht of behandeld wordt;
- Verklaring dat hij het vereiste diploma niet bezit;
- Overzicht van het reeds gevolgde studietraject, zo mogelijk met documenten ter staving.

§2. Het dossier dat wordt ingediend op grond van medische, psychische of sociale redenen moet volgende documenten bevatten:

- Bewijs van identiteit;
- Bewijs tot staving van de ingeroepen medische, psychische of sociale redenen;
- Overzicht van het reeds gevolgde studietraject, met documenten ter staving;
- Kopie van het laatst behaalde diploma of getuigschrift van secundair onderwijs.

§3. Het dossier dat wordt ingediend op grond van het algemeen kwalificatieniveau, verdiensten of competenties moet volgende documenten bevatten:

- Bewijs van identiteit;
- Overzicht en bewijs van werkervaring;
- Overzicht van het reeds gevolgde studietraject, met documenten ter staving;
- Kopie van het laatst behaalde diploma of getuigschrift van secundair onderwijs.

§4. Op verzoek van de vicerector Studentenbeleid kunnen diensten van de Universiteit, bijvoorbeeld het SBC, de medische dienst, enz., de student uitnodigen en advies uitbrengen, zodat hij vervolgens zijn dossier kan aanvullen.

§5. De vicerector Studentenbeleid informeert de kandidaat-student binnen de maand na ontvangst van zijn aanvraag over de beslissing die hij genomen heeft. Is de beslissing positief, dan ontvangt de kandidaat-student meteen bericht dat hij aan de SELOR-proef kan deelnemen.

Artikel 28 (toelating na SELOR-proef)

§1. De vicerector Studentenbeleid beslist na ontvangst van de beoordeling van SELOR of de kandidaat-student zich mag inschrijven voor de opleiding, het programma of de opleidingsonderdelen waarvoor hij zich wenst in te schrijven. Indien SELOR oordeelt dat de kandidaat-student, in vergelijking met de normgroep van secundair geschoolden, het vereiste niveau niet behaalt, wordt hij niet toegelaten.

§2. De vicerector Studentenbeleid informeert de kandidaat-student over de genomen beslissing, binnen de maand na ontvangst van de beoordeling door SELOR.

Artikel 29 (toelating tot de opleiding geneeskunde)

Wie zich wil inschrijven voor een bacheloropleiding in het studiegebied Geneeskunde of voor opleidingsonderdelen van deze bacheloropleiding, moet vooraf slagen in het toelatingsexamen zoals decretaal opgelegd.

Afdeling 3: Masteropleiding

Artikel 30 (toelating tot een masteropleiding: algemene regel)

§1. Voor de inschrijving in een masteropleiding (initiële master, dus niet een MNM-opleiding) moet de kandidaat-student een academisch bachelordiploma hebben behaald.

§2. Voor elke masteropleiding wordt ten minste één academisch bachelordiploma als algemene toelatingsvoorwaarde tot de masteropleiding aangeduid. De toelating tot een masteropleiding kan beperkt worden tot een academische bacheloropleiding met specifieke opleidingskenmerken. Een universiteit en één of meer hogescho(o)l(en) kunnen in de schoot van een associatie gezamenlijk masteropleidingen aanbieden waarvoor als algemene toelatingsvoorwaarde het bezit geldt van een diploma van een bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs.

De universiteit en hogescho(o)l(en) reiken bij de voltooiing van de masteropleiding(en) een gezamenlijk diploma uit. Zij verlenen de gezamenlijke graad van master.

§3. Wie een ander academisch bachelordiploma heeft behaald, kan toegelaten worden indien hij een daarvoor omschreven voorbereidingsprogramma succesvol heeft doorlopen.

§4. Wie een professioneel bachelordiploma heeft behaald, wordt toegelaten indien hij voor een daarvoor omschreven schakelprogramma is geslaagd.

§5. Afwijkingen van deze algemene regel zijn opgenomen in de hiernavolgende artikelen.

Artikel 31 (toelating tot de master geneeskunde voor buitenlandse artsen)

Een arts die zijn diploma buiten de Europese Unie heeft behaald, en slechts een gedeeltelijke gelijkwaardigheid van zijn diploma heeft bekomen, kan zich inschrijven voor de opleiding Geneeskunde overeenkomstig het examenresultaat van het interuniversitair examen dat door de Vlaamse Interuniversitaire Raad wordt georganiseerd.

Artikel 32 (bijzondere toelatingsprocedure voor wie geen diploma kan voorleggen)

§1. De kandidaat-student die geen academisch bachelordiploma kan voorleggen, kan worden toegelaten tot het afleggen van een specifieke toets die peilt naar de vereiste voorkennis van de student en is afgestemd op de begincompetenties van de betrokken masteropleiding. Deze proef wordt opgesteld door de opleidingsraad van de masteropleiding waarvoor de kandidaat-student zich wil inschrijven. Hiervoor richt hij zijn gemotiveerd verzoek tot de vicerector Studentenbeleid. Hij roept hierbij in, hetzij humanitaire redenen, hetzij medische, psychische of sociale redenen. Hij legt een dossier voor, dat wordt samengesteld zoals hierna bepaald. De opleidingsraad kan op basis van het dossier van de kandidaat-student beslissen dat hij wordt vrijgesteld van bovenvermelde toelatingsproef. Hierbij wordt door de kandidaat-student aangetoond dat hij over de noodzakelijke begincompetenties beschikt.

§2. Voor een inschrijving in het eerste semester is de uiterste datum voor het indienen van het dossier de laatste werkdag vóór 1 september. Voor een inschrijving vanaf het tweede semester is de uiterste datum voor het indienen van het dossier de laatste werkdag vóór 1 december.

Artikel 33 (in te dienen dossier en verder onderzoek)

§1. Het dossier dat wordt ingediend op grond van humanitaire redenen moet volgende documenten bevatten:

- Kopie van de identiteitskaart;
- Bewijs dat de kandidaat-student een erkende vluchteling is, het bijkomend beschermingsstatuut heeft, dan wel of de aanvraag daartoe nog onderzocht of behandeld wordt;
- Verklaring dat hij het vereiste diploma niet bezit;
- Overzicht van het reeds gevolgde studietraject, zo mogelijk met documenten ter staving.

§2. Het dossier dat wordt ingediend op grond van medische, psychische of sociale redenen moet volgende documenten bevatten:

- Bewijs tot staving van de ingeroepen medische, psychische of sociale redenen;
- Overzicht van het reeds gevolgde studietraject, met documenten ter staving;
- Kopie van het laatst behaalde diploma of getuigschrift van hoger of secundair onderwijs.

§3. Op verzoek van de vicerector Studentenbeleid kunnen diensten van de Universiteit, bijvoorbeeld het SBC, de medische dienst, enz., de student uitnodigen en advies uitbrengen, zodat hij vervolgens zijn dossier kan aanvullen.

§4. De vicerector Studentenbeleid informeert de kandidaat-student binnen de maand na ontvangst van zijn aanvraag over de beslissing die hij genomen heeft. Is de beslissing positief, dan ontvangt de kandidaat-student meteen bericht dat hij aan de desbetreffende proef kan deelnemen.

Artikel 34 (afleggen van de specifieke toets)

§1. De specifieke toets wordt door de opleidingsraad van de masteropleiding waarvoor de kandidaat-student zich wil inschrijven opgesteld en afgenomen.

§2. De opleidingsraad kan op basis van het dossier van de kandidaat-student beslissen dat hij van de specifieke toets wordt vrijgesteld.

§3. De opleidingsraad informeert de vicerector Studentenbeleid meteen over de beslissing tot vrijstelling of over het al dan niet geslaagd zijn voor deze specifieke toets.

Artikel 35 (beslissing tot toelating of weigering)

De vicerector Studentenbeleid informeert de kandidaat-student over de genomen beslissing, binnen de maand na ontvangst van de beoordeling door de opleidingsraad.

Artikel 36 (toelating tot de master-na-masteropleiding)

Voor de inschrijving in een master-na-masteropleiding moet de student een masterdiploma hebben behaald. De toelating tot inschrijving kan bovendien afhankelijk worden gemaakt van

een geschiktheidsonderzoek. Desgevallend kan een voorbereidingsprogramma worden opgelegd.

Afdeling 4: Toelating tot de lerarenopleiding

Artikel 37 (toelating tot de lerarenopleiding)

§1. Inschrijving in de specifieke lerarenopleiding van de Universiteit is mogelijk voor de kandidaat-student die zich inschrijft in de masteropleiding of het masterdiploma reeds behaald heeft.

§2. Inschrijving in de specifieke lerarenopleiding is ook mogelijk wanneer de kandidaat-student zich in de masteropleiding inschrijft in combinatie met een academische bacheloropleiding.

§3. Inschrijving in de specifieke lerarenopleiding is ook mogelijk wanneer de kandidaat-student zich inschrijft in een schakelprogramma.

§4. De nadere inschrijvingsvoorwaarden per studiegebied zijn vastgelegd door het Interfacultair Departement Lerarenopleiding (IDLO). Zo ook voor de voorwaarden inzake taalkennis. Deze voorwaarden zijn terug te vinden via de website van de Universiteit.

§5. Het diploma van de Specifieke Lerarenopleiding kan slechts worden uitgereikt als het diploma van de betreffende masteropleiding is behaald.

Afdeling 5: Combinatie van inschrijvingen

Artikel 38 (combinatie van inschrijvingen bachelor- en masteropleidingen)

§1. De student die ingeschreven was in een bacheloropleiding, en het bachelordiploma dat vereist is voor de toelating tot de daaropvolgende masteropleiding nog niet behaald heeft, kan zich tegelijkertijd voor deze masteropleiding inschrijven, onder de hierna vermelde voorwaarden. Hierbij gelden evenwel ook de beperkingen zoals in artikel 56 gesteld. Spreiding van de inschrijving volgens dezelfde regeling is mogelijk.

Bovenvermelde regel geldt ook voor interuniversitaire, gecombineerde inschrijvingen.

§2. De student heeft minder dan 20 studiepunten nodig om het bachelordiploma te behalen en legt hiervoor een bevestigingsattest voor, ondertekend door of namens de decaan. Hij kan zich zonder toelating in de daaropvolgende masteropleiding of voor opleidingsonderdelen van deze masteropleiding inschrijven overeenkomstig de geldende regels van de volgtijdelijkheid.

§3. De student heeft 20 of meer studiepunten nodig om het bachelordiploma te behalen. Hij kan zich inschrijven voor de daaropvolgende masteropleiding of voor opleidingsonderdelen van deze masteropleiding volgens de geldende regels van de volgtijdelijkheid, voor zover hij hiervoor toelating verkrijgt. Hiervoor richt de student of kandidaat-student zijn gemotiveerd verzoek tot de decaan.

§4. Bij de beoordeling van het verzoek houdt de decaan onder meer rekening met de vereiste voorkennis voor de opleidingsonderdelen van de masteropleiding, voor de masterproef en voor de eventuele stage.

§5. Het masterdiploma kan slechts worden uitgereikt als het vereiste bachelordiploma is behaald.

Artikel 39 (andere combinaties)

§1. Dezelfde regels als vermeld onder het vorig artikel gelden analoog voor de student die ingeschreven was in een schakel- of voorbereidingsprogramma, en de daarbij horende studiepunten nog niet behaald heeft. Hij kan zich reeds inschrijven voor de daaropvolgende masteropleiding, onder de in dat artikel vermelde voorwaarden.

§2. Dezelfde regels gelden eveneens analoog voor de student die het masterdiploma nog niet behaald heeft dat vereist is voor de toelating tot een master-na-masteropleiding.

Afdeling 6: Taalkennis

Onderafdeling 1: Eisen inzake taalkennis

Artikel 40 (onderwijstaal)

§1. De onderwijstaal wordt voor elke opleiding jaarlijks vastgelegd. Ze wordt aangeduid op de opleidingsfiche.

§2. De student die zich voor een opleiding, een programma of een opleidingsonderdeel inschrijft, moet de taal waarin dit onderwijs wordt verstrekt op academisch niveau beheersen. Hoe hij deze taalkennis bewijst, wordt in de hierna volgende bepalingen nader geregeld.

Onderafdeling 2: Bewijs van taalkennis bij inschrijving

Artikel 41 (bewijs van taalkennis voor EER-studenten)

§1. Studenten die onderdaan zijn van een Staat die tot de Europese Economische Ruimte behoort, moeten bij inschrijving geen bewijs leveren van hun kennis van de onderwijstaal.

§2. Studenten moeten bij inschrijving aan het IES steeds een bewijs voorleggen van hun kennis van de onderwijstaal.

Artikel 42 (bewijs van taalkennis voor niet-EER-studenten)

Studenten die geen onderdaan zijn van een Staat die tot de Europese Economische Ruimte behoort, moeten bij inschrijving een bewijs voorleggen van hun kennis van de onderwijstaal.

Artikel 43 (bewijs van kennis van het Nederlands voor niet-EER-studenten)

§1. Het bewijs van voldoende kennis van het Nederlands als onderwijstaal is voor de kandidaat-student die geen onderdaan is van een Staat die tot de Europese Economische Ruimte behoort, geleverd indien hij aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

1. hij heeft een diploma behaald van lager, secundair of hoger onderwijs met het Nederlands als onderwijstaal;
2. hij heeft ten minste één studiejaar in het secundair onderwijs met het Nederlands als onderwijstaal met succes voltooid;
3. hij is in het hoger onderwijs met het Nederlands als onderwijstaal geslaagd voor opleidingsonderdelen met een totale omvang van ten minste 15 studiepunten;
4. hij is geslaagd voor het toelatingsexamen arts of tandarts, georganiseerd door de Vlaamse overheid;
5. hij is geslaagd in het interuniversitair examen voor gedeeltelijke gelijkwaardigheid van het diploma arts, georganiseerd door de VLIR;
6. hij heeft een getuigschrift hoger onderwijs sociale promotie in het Nederlands behaald;
7. hij is geslaagd voor het Nederlands Staatsexamen NT2, Richtgraad 2, Threshold 4A+B;
8. hij is geslaagd voor een test opgesteld overeenkomstig het Europees referentiekader niveau B2, zoals bijvoorbeeld het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT), het *Profiel taalvaardigheid hoger onderwijs (PTHO)*, *Nederlands staatsexamen NT2*.

§2. Elke faculteit kan voor een bepaalde opleiding een hoger niveau van taalkennis eisen. Dit wordt in de opleidingsfiche vermeld.

§3. Voor de opleidingen waarvoor het Interfacultair Departement Lerarenopleiding verantwoordelijk is, kunnen specifieke taaleisen worden opgelegd overeenkomstig artikel 37 §4.

§4. De opleidingsverantwoordelijke kan ook een afwijking aan de eisen inzake taalkennis toekennen, hetzij op grond van de globale beoordeling van het dossier, hetzij op grond van een positief advies van het Instituut voor Taalonderwijs (ITO).

Artikel 44 (bewijs van taalkennis van het Engels voor niet-EER-studenten)

§1. Het bewijs van voldoende kennis van het Engels als onderwijstaal, is voor de kandidaat-student die geen onderdaan is van een Staat die tot de Europese Economische Ruimte behoort, geleverd indien hij aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

1. hij heeft een diploma behaald van lager, secundair of hoger onderwijs met het Engels als onderwijstaal;
2. hij heeft ten minste één studiejaar in het secundair onderwijs met het Engels als onderwijstaal met succes voltooid;
3. hij is in het hoger onderwijs met het Engels als onderwijstaal geslaagd voor opleidingsonderdelen met een totale omvang van ten minste 15 studiepunten;
4. hij is geslaagd in het secundair onderwijs ASO in België;
5. hij is geslaagd voor één van de volgende taaltesten:
 - TOEFL met volgend minimaal niveau: 213 computer-based, 80 internet-based;
 - IELTS met volgend minimaal niveau: academische module 6.5;
 - Cambridge Certificate of Advanced English (CAE), *grade B*;
 - Cambridge Certificate of Proficiency in English (CPE), *grade C*;

§2. Elke faculteit kan voor een bepaalde opleiding een hoger niveau van taalkennis eisen. Dit wordt op de opleidingsfiche vermeld.

§3. De opleidingsverantwoordelijke kan ook een afwijking aan de eisen inzake taalkennis toekennen, hetzij op grond van de globale beoordeling van het dossier, hetzij op grond van een positief advies van het Instituut voor Taalonderwijs (ITO).

Artikel 45 (taaltest)

§1. Van de kandidaat-student die geen taalattest heeft kunnen voorleggen, kan het Instituut voor Taalonderwijs (ITO) een taaltest afnemen indien de kandidaat-student zich tijdig voor zijn inschrijving aanmeldt.

§2. De student die zijn inschrijving wijzigt, en wil overgaan naar een opleiding die andere taaleisen stelt, moet zich aan een nieuwe taaltoets onderwerpen.

Artikel 46 (opleidingsonderdelen in een andere taal)

De kandidaat-student die zich uitsluitend wil inschrijven voor opleidingsonderdelen die in een andere taal worden gedoceerd dan degene die voor het geheel van de opleiding geldt, hoeft geen bewijs te leveren van zijn kennis van de onderwijstaal van de opleiding; wel van de taal van het opleidingsonderdeel indien gewenst door de faculteit.

Het bewijs van de kennis van de taal van het opleidingsonderdeel wordt overeenkomstig de artikelen 43-45 voorgelegd op het moment van inschrijving.

Hoofdstuk IV. – Studiecontracten en nadere regels tot inschrijving

Afdeling 1: Inschrijvingen en studiecontracten

Onderafdeling 1: Inschrijvingen

Artikel 47 (algemeen)

§1. De kandidaat-student schrijft zich via de Self Service Studenten in voor:

- Een of meerdere opleidingen tegelijk;
- Een opleidingsonderdeel;
- Meerdere opleidingsonderdelen, die deel uitmaken van één of van meerdere opleidingen;
- Een schakelprogramma;
- Een voorbereidingsprogramma.

§2. De student die ingeschreven is, moet zijn jaarprogramma vervolgens registreren via de Self Service studenten.

§3. De student die zich wenst in te schrijven met een examencontract, dient zijn aanvraag te richten tot de decaan.

Onderafdeling 2: Studiecontracten

Artikel 48 (type studiecontract)

De kandidaat-student sluit bij zijn inschrijving een toetredingsovereenkomst met de Universiteit. Bij zijn inschrijving heeft de student de keuze tussen volgende contracten:

- *Diplomacontract*, met het oog op het behalen van een diploma;
- *Diplomacontract*, als de student zich inschrijft voor een schakel- of voorbereidingsprogramma;
- *Creditcontract*, met het oog op het behalen van een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen;
- *Examencontract* met het oog op het behalen van een diploma;
- *Examencontract* met het oog op het behalen van een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen.

Artikel 49 (toestemming)

Bij het afsluiten van de toetredingsovereenkomst verleent de student toestemming door zich in de Self Service studenten akkoord te verklaren met zijn inschrijving en de daarmee verbonden voorwaarden of door het studiecontract te ondertekenen.

Artikel 50 (examencontract: kenmerken en beperkingen)

§1. Wie zich onder examencontract ingeschreven heeft voor opleidingsonderdelen, mag niet deelnemen aan de daarmee verbonden onderwijsactiviteiten.

§2. Of de inschrijving onder een examencontract toegelaten is, wordt op de opleidingsonderdeelfiche vermeld. Eventueel kan voor een opleidingsonderdeel de inschrijving onder een examencontract toegelaten worden mits de student vervangende activiteiten vervult. In dat geval vermeldt de opleidingsonderdeelfiche welke vervangende activiteiten voor dat geval worden opgelegd.

Onderafdeling 3: Wijziging van studiecontract

Artikel 51 (wijziging van type contract)

§1. Wijziging van de keuze voor een type studiecontract is slechts mogelijk na afloop van een semester.

§2. Van deze regel wordt afgeweken indien de wijziging enkel een aanpassing betreft ingevolge materiële vergissingen.

Artikel 52 (wijziging van opleiding)

§1. De student die zijn keuze voor een opleiding wijzigt, schrijft zich uit voor de gehele opleiding waarvoor hij ingeschreven is, en schrijft zich onmiddellijk in voor een andere opleiding. Tijdens het eerste semester kan de student zijn studie in de gekozen opleiding beëindigen, en zich vervolgens voor een andere opleiding inschrijven. Deze wijziging aan het curriculum kan gevolgen hebben voor het leerkrediet.

§2. Een dergelijke wijziging van de keuze voor een opleiding kan enkel plaatsvinden binnen een diplomacontract.

§3. In geval van wijziging wordt bijkomend studiegeld gevorderd indien het verschuldigd is. De regels voor deze vordering worden hierna bepaald. Er wordt echter geen studiegeld terugbetaald.

Artikel 53 (procedures)

De procedures houdende een wijziging van het studiecontract worden aan de studenten voor aanvang van de inschrijvingsperiode bekendgemaakt op de VUB-website.

Onderafdeling 4: Modeltraject versus individueel studietraject

Artikel 54 (modeltraject)

§1. Voor elke opleiding waarvoor men via een diplomacontract kan inschrijven wordt een modeltraject vastgelegd. Het modeltraject wordt opgesplitst in opleidingsjaren.

§2. De student volgt een standaardmodeltraject wanneer hij het door de Onderwijsraad goedgekeurde modeltraject volgt en daarbij jaarlijks tussen de 54 en 66 studiepunten opneemt.

Artikel 55 (individueel studietraject)

De student volgt een individueel studietraject wanneer hij:

- jaarlijks geen pakket aan opleidingsonderdelen opneemt tussen de 54 en 66 studiepunten, of
- afwijkt van de volgorde van opleidingsonderdelen zoals vastgelegd in het modeltraject, of
- afwijkt van de totale studieomvang van de opleiding.

Onderafdeling 5: Omvang van de inschrijving

Artikel 56 (omvang van de inschrijving)

§1. Een inschrijving binnen een opleiding, een schakel- of een voorbereidingsprogramma is slechts toegelaten voor een maximum van 66 studiepunten. Dit maximum geldt ook bij een inschrijving waarbij verschillende soorten van contracten worden gecombineerd.

§2. Afwijking van deze regel kan wegens uitzonderlijke omstandigheden worden gevraagd. Hiertoe richt de student of kandidaat-student zijn gemotiveerd verzoek tot de decaan.

Afdeling 2: Inschrijvingsregeling

Onderafdeling 1: Algemene regeling

Artikel 57 (inschrijvingsperiode)

§1. De periode voor inschrijving in een opleiding start op de eerste werkdag van juli en eindigt de laatste werkdag vóór de aanvang van de colleges.

§2. Na de aanvang van de colleges is inschrijving in een opleiding via een diplomacontract of een examencontract met het oog op behalen van een diploma nog mogelijk, maar gelden volgende beperkingen met betrekking tot de opleidingsonderdelen waarvoor ingeschreven zal worden:

- Voor opleidingsonderdelen van het eerste semester en jaaropleidingsonderdelen is inschrijven slechts mogelijk tot de laatste werkdag vóór 15 oktober. Vanaf 15 oktober tot de laatste werkdag vóór aanvang van de eerste examenperiode is

toelating van de decaan vereist. De decaan kan de gevraagde toelating weigeren indien het onderwijs voor dit opleidingsonderdeel reeds te ver gevorderd is.

- Voor opleidingsonderdelen van het tweede semester is inschrijven slechts mogelijk tot de laatste werkdag vóór 1 maart. Vanaf 1 maart tot de laatste werkdag vóór aanvang van de tweede examenperiode is toelating van de decaan vereist. De decaan kan de gevraagde toelating weigeren indien het onderwijs voor dit opleidingsonderdeel reeds te ver gevorderd is.

§3. Deze termijnen gelden ook voor een inschrijving met een creditcontract of met het examencontract met het oog op het behalen van credits. De aanvraag daartoe moet ten laatste op de laatste werkdag voor 15 oktober bij de decaan worden ingediend voor opleidingsonderdelen van het eerste semester. Voor opleidingsonderdelen van het tweede semester is de uiterste datum voor aanvraag de laatste werkdag vóór 15 februari.

§4. Voor postgraduatens is een afwijkende inschrijvingsperiode mogelijk indien de inrichting van het postgraduaat afwijkt van de door de Raad van Bestuur goedgekeurde academische kalender.

§5. In afwijking van §1 kunnen studenten die inschrijven in een opleiding waarvoor de betaling van het inschrijvingsgeld dient te gebeuren vóór 1 juli én die reeds in het bezit zijn van het diploma dat toegang geeft tot de desbetreffende opleiding hun inschrijving nemen vanaf 1 januari voorafgaand aan de start van het academiejaar.

Artikel 58 (inschrijvingsdocumenten)

§1. De kandidaat-student die zich voor de eerste maal in een nieuwe opleiding aan de Vrije Universiteit Brussel inschrijft, dient, voor zover de Universiteit nog niet in het bezit van deze documenten is, volgende documenten voor te leggen:

1. identiteitskaart of paspoort;
2. voor Belgische studenten, een bewijsstuk waarop het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen (Rijksregisternummer) voorkomt (identiteitskaart of SIS-kaart indien de identiteitskaart het Rijksregisternummer niet vermeldt of niet wordt voorgelegd);
3. voor visumplichtige studenten: een paspoort met machtiging voor voorlopig verblijf met het oog op studies (visum type D) of een geldige verblijfsvergunning; voor visumplichtige doctorandi die inschrijven in een *gezamenlijk doctoraat* volstaat een visum type C;
4. het diploma dat toegang verleent tot de opleiding, een kopie volstaat niet; wie zijn diploma secundair onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap na 31 december 2004 behaalde, moet dit niet voorleggen, tenzij het diploma niet in een databank kan geconsulteerd worden;
5. voor kandidaat-studenten voor de artsenopleiding:

- het getuigschrift van slagen in het toelatingsexamen, of
 - het attest van *gedeeltelijke gelijkwaardigheid diploma arts* uitgereikt door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR)
6. voor vluchtelingen en asielzoekers voor wie een beroeps- of verblijfsrechtelijke procedure loopt, het attest afgeleverd door het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen, tenzij zij in het bezit zijn van een in België behaald diploma secundair onderwijs;
 7. voor bursalen van de Vlaamse Gemeenschap in het kader van ontwikkelingssamenwerking, VLIR- en BTC-bursalen, het attest van bursaal;
 8. voor kandidaat-studenten die niet rechtstreeks kunnen inschrijven, de schriftelijke toelatingsbrief ondertekend door de vicerector Studentenbeleid;
 9. elk bewijsdocument dat vereist is om aan te tonen dat aan de toelatingsvoorwaarden is voldaan;
 10. voor buitenlandse studenten, een bewijs dat ze een ziekteverzekering genieten die geldig is binnen België, m.u.v. studenten die beschikken over een diplomatiek paspoort, een bijzondere identiteitskaart of een geldige verblijfsvergunning. Kandidaat-studenten die een dergelijke ziekteverzekering niet genieten, kunnen er een afsluiten via het *International Relations and Mobility Office (IRMO)* van de Vrije Universiteit Brussel.

§2. Wanneer bovenvermelde documenten niet kunnen worden afgetoetst in een databank van de (Vlaamse) overheid, is persoonlijke aanmelding vanwege de student bij het Studentenadministratiecentrum vereist. De student legt de betrokken documenten voor.

Artikel 59 (inschrijvingsbewijzen)

§1. De studentenkaart en de inschrijvingsgetuigschriften worden per post toegestuurd.

§2. De inschrijvingsgegevens worden rechtstreeks en elektronisch, door de Vlaamse Onderwijsadministratie, aan de afdeling Studietoelagen van de Vlaamse overheid en aan de Rijksdienst voor Kinderbijslag bezorgd. Hiervoor ontvangt de student dus geen documenten.

§3. Inschrijvingsgetuigschriften kan de student vanuit de Self Service Studenten afprinten of bekomen op het Studentenadministratiecentrum of bij het Infopunt Studenten.

Onderafdeling 2: Specifieke regeling voor de inschrijving op basis van een buitenlands diploma

Artikel 60 (toelating op basis van een buitenlands diploma)

§1. Een inschrijving op basis van een buitenlands diploma, waarvoor dit reglement geen rechtstreekse toelating verleent, is slechts mogelijk als hiervoor toelating van de vicerector Studentenbeleid is bekomen.

§2. Deze regel geldt ook voor het diploma afgeleverd door de Franstalige of Duitstalige gemeenschap dat volgens de bepalingen van dit reglement geen rechtstreekse toelating verleent.

§3. De toelatingsaanvraag wordt ingediend bij het Studentenadministratiecentrum. Niet-EER kandidaat-studenten doen dit vóór 1 maart, EER-kandidaat-studenten vóór 1 juni. De niet-EER kandidaat-student die al tot verblijf in België gemachtigd is, en dus geen visumaanvraag moet indienen, wordt voor de toepassing van deze paragraaf gelijkgesteld met een EER-kandidaat-student.

De toelatingsaanvraag voor een postgraduaat wordt ingediend vóór 1 september.

§4. De vicerector Studentenbeleid laat de kandidaat-student slechts toe als hij een diploma behaalde dat van overeenstemmend niveau is als het diploma dat de Universiteit als toelatingsvoorwaarde voor die opleiding vereist.

Kandidaat-studenten kunnen hun aanvraag reeds indienen in de loop van het jaar waarin ze verwachten hun diploma te behalen. Indien het dossier gunstig wordt beoordeeld en geen andere inhoudelijke voorwaarden nog moeten vervuld worden dan het behalen van het diploma, kunnen ze een voorwaardelijke toelatingsbrief krijgen.

§5. Een Chinese kandidaat-student met een Chinees diploma legt bovendien een *APS-certificaat (Akademische Prüfstelle)* voor. Een Chinese student die een diploma buiten China behaalde, legt een bewijs van authenticiteit van zijn diploma voor, uitgereikt door de ambassade van het land waar het diploma werd behaald.

§6. Na beoordeling van het dossier, door het Studentenadministratiecentrum en door de Faculteit, ontvangt de kandidaat-student een toelatings- of weigeringsbrief, ondertekend door de vicerector Studentenbeleid.

§7. Voor de beoordeling van het dossier is de student die een aanvraag indient voor het academiejaar 2013-2014 een application fee ten bedrage van 50 euro per aanvraag verschuldigd. Wanneer de student zich naderhand op basis van de toelatingsbrief inschrijft aan de VUB, wordt de application fee voor de aanvraag op basis waarvan hij is toegelaten afgetrokken van het verschuldigde studiegeld.

Artikel 61 (toelatingsdossier)

De kandidaat-student dient met het oog op het verkrijgen van de gewenste toelatingsbrief een ingevuld elektronisch aanvraagformulier en een dossier in, waarin minstens volgende documenten moeten worden opgenomen:

- Voor de toelating tot een bacheloropleiding:
 - diploma (en puntenbladen ingeval van toelatingsaanvraag voor verkorte bachelor);

- kopie van identiteitskaart of paspoort;
 - pasfoto;
 - motivatiebrief;
 - elk bewijsdocument dat vereist is om aan te tonen dat aan de toelatingsvoorwaarden is voldaan.
- Voor de toelating tot een masteropleiding en een postgraduaat:
 - diploma en puntenbladen;
 - kopie van identiteitskaart of paspoort;
 - pasfoto;
 - motivatiebrief;
 - aanbevelingsbrieven;
 - elk bewijsdocument dat vereist is om aan te tonen dat aan de toelatingsvoorwaarden is voldaan.

Onderafdeling 3: Rechtzetting leerkrediet

Artikel 62 (rechtzetting leerkrediet)

§1. Indien de administratieve rechtshandeling die leidt tot de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het leerkrediet is aangetast door een materiële vergissing, verzoekt de student binnen de 10 kalenderdagen na kennisname van de administratieve rechtshandeling schriftelijk om rechtzetting van deze materiële vergissing. Hiertoe richt de student zich tot de decaan, die binnen 15 kalenderdagen na ontvangst van het verzoek een beslissing neemt. De beslissing wordt vervolgens bij aangetekend schrijven ter kennis van de student gebracht.

§2. Indien de administratieve rechtshandeling die leidt tot de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het leerkrediet op een onjuistheid berust, verzoekt de student binnen de 10 kalenderdagen na kennisname van de administratieve rechtshandeling schriftelijk om rechtzetting van deze onjuistheid. Hiertoe richt de student zich tot de decaan, die binnen de 15 kalenderdagen na ontvangst van het verzoek een beslissing neemt. De beslissing is met redenen omkleed en wordt bij aangetekend schrijven ter kennis van de student gebracht.

Afdeling 3: Stopzetten van de opleiding zonder nieuwe inschrijving

Artikel 63 (stopzetten van de opleiding)

§1. De student die zijn opleiding aan de Universiteit niet wil verderzetten, schrijft zich uit bij het Studentenadministratiecentrum.

§2. De student die vraagt om zijn opleiding volledig stop te zetten, levert zijn studentenkaart in. Heeft hij dat niet meteen gedaan, dan is hoe dan ook in zijn aanvraag tot stopzetten van de

opleiding de verbintenis vervat om zijn studentenkaart, of andere hem afgeleverde getuigschriften, niet meer te gebruiken of voor te leggen.

§3. Het volledig stopzetten van de opleiding is niet mogelijk tussen het begin van de wintervakantie en 15 februari. Stopzetting is evenmin mogelijk vanaf 1 mei tot het einde van het academiejaar.

Afdeling 4: Studiegelden

Artikel 64 (berekening van het studiegeld)

§1. Het studiegeld voor een inschrijving onder een diplomacontract, een credit- of een examencontract in een bacheloropleiding of initiële masteropleiding bestaat uit:

- een vast gedeelte, dat slechts eenmaal per academiejaar verschuldigd is;
- een variabel gedeelte, volgens het aantal studiepunten waarvoor de student inschrijft.

§2. Het vast gedeelte van het studiegeld is slechts eenmaal per academiejaar verschuldigd. Voor de berekening van het studiegeld worden de inschrijvingen van een student voor één of meerdere opleidingen en voor één of meerdere opleidingsonderdelen onder diploma- en creditcontract dan ook beschouwd als één inschrijving. Alle studiepunten worden hiervoor dus opgeteld.

§3. Het studiegeld van niet-EER-studenten met meer dan één inschrijving in een opleiding wordt per inschrijving afzonderlijk berekend en nadien samengeteld.

§4. Beurstariefstudenten die een bijkomende inschrijving nemen, betalen als studiegeld een forfaitair bedrag dat ten hoogste gelijk is aan € 55 voor deze bijkomende inschrijving.

§5. In afwijking van de algemene regel worden de inschrijvingen in de volgende opleidingen steeds beschouwd als afzonderlijke (dus niet als bijkomende) inschrijvingen:

- inschrijvingen voor master-na-masteropleidingen
- inschrijvingen voor een doctoraat
- inschrijvingen voor een postgraduaat
- inschrijvingen onder een examencontract met het oog op het behalen van credits
- inschrijvingen onder een examencontract met het oog op het behalen van een diploma

De bepalingen voor beurstariefstudenten zijn voor deze inschrijvingen niet van toepassing.

§6. De student betaalt het (geïndexeerde) studiegeld zoals van toepassing tijdens het eerste jaar van zijn inschrijving in de opleiding, tot hij die opleiding beëindigd heeft.

Deze bepaling is niet van toepassing op de student die zijn studies na een onderbreking hervat.

§7. DGOS-bursalen, BTC-bursalen betalen hetzelfde tarief als EER-beurstariefstudenten.

§8. Nadere regels voor het berekenen van de studiegelden worden opgenomen in een rekenblad en de bijhorende nota, die jaarlijks door de Raad van Bestuur van de Universiteit wordt vastgelegd. Deze regels maken integraal deel uit van het onderwijs- en examenreglement.

Artikel 65 (tijdstip van betaling)

§1. Het studiegeld is verschuldigd vanaf de ondertekening van het studiecontract of vanaf het akkoord gegeven in de Self Service studenten.

§2. Na ondertekening of akkoord in de Self Service studenten ontvangt de student een vorderingsbericht ten belope van het aantal studiepunten dat hij heeft opgenomen. Hij betaalt onmiddellijk.

§3. Wanbetaling kan worden gesanctioneerd met een schorsing van inschrijving zoals bepaald in artikel 107§3 van dit reglement.

Artikel 66 (wijze van betaling)

§1. Het studiegeld wordt betaald door middel van

- opleidingscheques;
- bankoverschrijving met daarbij de vermelding van de gestructureerde mededeling die werd toegekend in de vordering;

§2. Het betaalde studiegeld kan in ruil voor opleidingscheques terugbetaald worden.

§3. Wanneer een beursinstantie het studiegeld van niet-EER bursalen (die niet kunnen genieten van een verminderd studiegeld) op een projectrekening van de Universiteit stort, kan de houder van deze projectrekening een voucher uitschrijven.

Artikel 67 (te betalen bedrag voor alle opleidingen)

§1. De student die inschrijft, betaalt onmiddellijk na ontvangst van de vordering het studiegeld dat jaarlijks door de instelling wordt vastgelegd.

§2. De student die bij zijn eerste inschrijving aan de Universiteit verklaart dat hij in het voorgaande school- of academiejaar een school- of studietoelage van de Vlaamse overheid ontving en verklaart dat hij voor het academiejaar waarvoor hij inschrijft een aanvraag voor een studietoelage van de Vlaamse overheid heeft ingediend of zal indienen, betaalt het studiegeld voor beurstariefstudenten.

Wordt zijn aanvraag of de hernieuwing ervan niet goedgekeurd, of wordt er vóór 1 mei geen beslissing genomen met betrekking tot zijn studietoelage, dan moet hij het saldo van het studiegeld bijbetalen. Wordt zijn studietoelage later toch nog goedgekeurd, dan betaalt de Universiteit het teveel betaalde bedrag terug.

Artikel 68 (betaling studiegeld na wijziging van de keuze voor een opleiding)

§1. Wijziging van de keuze voor een opleiding is mogelijk zoals in artikel 52 nader bepaald, en leidt tot de verplichting om studiegeld te betalen, als volgt.

§2. Indien de inschrijving uiterlijk op de laatste werkdag vóór 1 december gewijzigd is, dan is de student geen bijkomend studiegeld verschuldigd voor zover het totaal aantal studiepunten waarvoor hij ingeschreven is door de wijziging niet stijgt boven het aantal waarvoor hij oorspronkelijk ingeschreven was.

§3. Dezelfde regel geldt voor studenten die een inschrijving nemen in het tweede semester na afloop van het eerste semester indien de inschrijving gewijzigd is uiterlijk op de laatste werkdag vóór 1 maart.

§4. Indien de wijziging niet tijdig is aangevraagd, dan betaalt de student het volledig bedrag dat voor de nieuwe inschrijving vereist is, zonder verrekening met het studiegeld dat voor vorige inschrijving verschuldigd was.

Artikel 69 (betaling studiegeld na wijziging van de keuze voor opleidingsonderdelen)

§1. Wijziging van de keuze voor opleidingsonderdelen is mogelijk zoals in artikel 74 nader bepaald, en leidt tot de verplichting om studiegeld bij te betalen, als volgt.

§2. Schrijft de student uiterlijk op de laatste werkdag vóór 1 december in voor opleidingsonderdelen van het eerste semester of voor jaaropleidingsonderdelen, dan is hij geen bijkomend studiegeld verschuldigd voor zover het totaal aantal studiepunten waarvoor de student ingeschreven is door de wijziging niet stijgt boven het aantal waarvoor hij oorspronkelijk ingeschreven was.

§3. Schrijft de student uiterlijk op de laatste werkdag vóór 1 maart in voor opleidingsonderdelen van het tweede semester, dan is hij geen bijkomend studiegeld verschuldigd voor zover het totaal aantal studiepunten waarvoor de student ingeschreven is door de wijziging niet stijgt boven het aantal waarvoor hij oorspronkelijk ingeschreven was.

§4. Indien het totaal aantal studiepunten waarvoor de student ingeschreven is door de wijziging wel stijgt boven het aantal waarvoor hij oorspronkelijk ingeschreven was, dan wordt het verschuldigde studiegeld herberekend.

§5. De student betaalt eventueel studiegeld bij. Hij heeft geen recht op terugbetaling.

§6. Bij wijziging vanaf 1 december (voor wijziging van de keuze voor opleidingsonderdelen van het eerste semester en jaaropleidingsonderdelen) of vanaf 1 maart (voor wijziging van de keuze voor opleidingsonderdelen van het tweede semester) betaalt de student studiegeld bij voor de studiepunten van de bijkomende opleidingsonderdelen waarvoor hij inschrijft.

Artikel 70 (terugbetaling van het studiegeld bij stopzetten van de opleiding)

§1. Stopzetting ontslaat de student niet van zijn financiële verplichtingen tegenover de Universiteit.

§2. Bij stopzetting uiterlijk op de laatste werkdag vóór het begin van het academiejaar, krijgt de student het betaalde studiegeld terug, verminderd met een bijdrage voor administratieve kost van 80 euro. Voor beurstarifestudenten die niet voor een volledig studieprogramma waren ingeschreven en slechts 55 euro betaalden, geldt een administratieve kost van 55 euro.

§3. Bij stopzetting vanaf het begin van het academiejaar tot en met de laatste werkdag van de maand november, krijgt de student een deel van het betaalde studiegeld terug. Aan de Universiteit is immers verschuldigd: de helft van het voor de genomen inschrijving verschuldigde studiegeld, plus een bijdrage voor administratieve kost van 80 euro.

§4. Bij stopzetting vanaf 1 december, blijft het volledig studiegeld aan de Universiteit verschuldigd.

Afdeling 5: Nietigverklaring van de inschrijving

Artikel 71 (foutieve inschrijving)

Een inschrijving die foutief is genomen, wordt rechtgezet. Deze rechtzetting leidt tot annulatie in de databank hoger onderwijs (DHO).

Artikel 72 (verkeerde of valse gegevens)

Een inschrijving die op grond van verkeerde of valse gegevens werd bekomen, die nochtans essentieel waren, zal door de vicerector Studentenbeleid nietig worden verklaard.

Hoofdstuk V. – Vaststelling van het individueel jaarprogramma van de student

Afdeling 1: Registratie van de opleidingsonderdelen

Artikel 73 (vastleggen jaarprogramma)

§1. Voor inschrijvingen genomen met een diplomacontract dient de student elk academiejaar zijn jaarprogramma vast te leggen. De student leeft hierbij de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement na, evenals de specifieke bepalingen verbonden aan de opleiding en zoals vastgelegd in de opleidingsfiche, desgevallend opleidingsonderdeelfiche.

§2. Opleidingsonderdelen worden geregistreerd in de Self Service Studenten.

Voor een inschrijving genomen met een examencontract of creditcontract, gebeurt de registratie door de studietrajectbegeleider.

§3. Bij de samenstelling van het individueel studietraject kan de student een beroep doen op de studietrajectbegeleider.

§4. De student legt zijn individueel jaarprogramma voor eerste semesteropleidingsonderdelen en jaaropleidingsonderdelen ten laatste vast vóór 15 oktober. Tweede semesteropleidingsonderdelen dient hij uiterlijk vóór 1 maart vast te leggen. Wanneer de student in gebreke blijft om binnen de gestelde termijn een individueel jaarprogramma vast te leggen, dan neemt de betrokken faculteit het initiatief om een jaarprogramma vast te leggen.

§5. Bij de samenstelling van het individueel jaarprogramma beperkt de student zich voor het opnemen van anderstalige opleidingsonderdelen tot 18,33% van de studiepunten voor de bacheloropleiding en tot 50% van de studieomvang van de studiepunten voor de masteropleiding.

Artikel 74 (wijziging jaarprogramma)

§1. Wijziging en uitschrijving van de keuze voor opleidingsonderdelen binnen de opleiding waarvoor de student ingeschreven is, is op de hierna vermelde tijdstippen mogelijk.

Deze wijziging aan het curriculum kan gevolgen hebben voor het leerkrediet.

§2. De student kan een wijziging in de Self Service studenten doorvoeren, zonder beperking, tot 15 oktober.

§3. Vanaf 15 oktober tot de laatste werkdag vóór de aanvang van de eerste examenperiode heeft hij voor de opleidingsonderdelen van het eerste semester en jaaropleidingsonderdelen een gunstig advies van de decaan nodig om in- of uit te schrijven voor opleidingsonderdelen. De decaan kan dit weigeren indien het onderwijs in dit opleidingsonderdeel reeds te ver gevorderd is.

§4. Voor opleidingsonderdelen van het tweede semester kan de student de wijziging via de Self Service studenten slechts doorvoeren tot 1 maart.

§5. In geval van wijziging van de keuze voor opleidingsonderdelen wordt bijkomend studiegeld gevorderd, wanneer het oorspronkelijke aantal studiepunten overschreden wordt. De regels voor deze vordering worden in artikel 69 bepaald. Er wordt geen studiegeld terugbetaald.

Artikel 75 (procedure afwijken volgtijdelijkheid)

Indien de student wenst af te wijken van de volgtijdelijkheid in het opleidingsprogramma, dient hij hiervoor toestemming van de decaan te verkrijgen.

Afdeling 2: Vrijstellingen op basis van EVK/EVC

Artikel 76 (algemeen)

§1. Indien de student op basis van een EVK of een EVC meent in aanmerking te komen voor een vrijstelling, dan dient hij volgens de kenbaar gemaakte procedure een aanvraag in.

§2. Een vrijstelling kan ook worden aangevraagd door een persoon die zich nog niet heeft ingeschreven, maar wel van plan is de desbetreffende opleidingsonderdelen in het eerstkomende academiejaar in zijn programma op te nemen

Artikel 77 (geen overname examencijfer)

Bij de toekenning van een vrijstelling wordt het behaalde examencijfer niet overgenomen.

Artikel 78 (gronden op basis waarvan een vrijstelling kan worden aangevraagd)

Een vrijstelling kan worden verleend op basis van de volgende gronden:

- een creditbewijs of diploma uitgereikt door de eigen instelling of een andere instelling voor hoger onderwijs;
- een bewijs van bekwaamheid uitgereikt door een validerende instantie;
- een EVK, ander dan creditbewijs of diploma, dat voldoet aan de definitie van het flexibiliseringsdecreet.

Artikel 79 (beoordelingscriteria)

§1. Bij de toekenning van een vrijstelling wordt nagegaan in welke mate er voldoende overeenstemming is qua doelstellingen, inhoud en leerresultaten van het opleidingsonderdeel waarvoor men de vrijstelling aanvraagt en het opleidingsonderdeel op basis waarvan men de vrijstelling aanvraagt.

§2. De beslissingen tot toekenning of weigering van een vrijstelling moeten afdoende gemotiveerd worden. Een loutere motivatie op basis van de titel en de studieomvang van het opleidingsonderdeel is niet afdoende voor de toekenning of weigering van een vrijstelling.

Artikel 80 (omvang van de vrijstelling)

§1. De vrijstelling kan geheel of gedeeltelijk zijn. Indien een gehele vrijstelling niet mogelijk is, dient steeds te worden nagegaan in welke mate een deelvrijstelling mogelijk is.

§2. De omvang van een vrijstelling wordt uitgedrukt in gehele studiepunten.

§3. Indien een gedeeltelijke vrijstelling wordt toegekend, wordt in de beslissing expliciet aangegeven voor welke delen de student een vrijstelling heeft gekregen en voor welke delen hij

nog een examen dient af te leggen. Hierbij wordt eveneens aangegeven hoe het examencijfer tot stand zal komen.

Artikel 81 (geldigheidsduur en actualiseringsprogramma)

§1. Een creditbewijs, een bewijs van bekwaamheid of een ander EVK is onbeperkt geldig.

§2. De faculteit heeft de mogelijkheid om een actualiseringsprogramma op te leggen indien het bewijs op basis waarvan de vrijstelling wordt gevraagd ouder is dan vijf kalenderjaren. De termijn van vijf kalenderjaren wordt berekend vanaf de eerste dag van de maand oktober die volgt op de maand waarin het creditbewijs werd behaald.

Artikel 82 (procedure)

§1. De beslissing tot vrijstelling wordt genomen door de decaan, desgevallend na advies van de titularis en/of opleidingsraad. De nadere procedure tot aanvraag en toekenning van een vrijstelling wordt bekendgemaakt in de Self Service Studenten .

§2. Indien op grond van EVK's en/of een bewijs van bekwaamheid wordt vastgesteld dat een persoon de domeinspecifieke leerresultaten verbonden aan een opleiding heeft verworven, wordt aan deze persoon het betrokken diploma uitgereikt zonder dat hiertoe een inschrijving is vereist. Als bijdrage in de kosten voor de uitreiking van het diploma is een bedrag van 50 euro verschuldigd.

§3. Bij het nemen van een beslissing inzake het verlenen van vrijstellingen op grond van een buitenlands diploma of buitenlandse studieperiode worden de bepaling en de principes uit het verdrag van de Raad van Europa en de Unesco betreffende de erkenning van diploma's van het Hoger Onderwijs in de Europese Regio toegepast, voor zover het land van herkomst het verdrag ook heeft geratificeerd.

Artikel 83 (bewaren beslissing tot vrijstelling)

De beslissingen houdende de toekenning of weigering van een vrijstelling worden bewaard. De schriftelijke stukken uit het dossier worden ten minste 1 academiejaar op de faculteit bewaard.

Afdeling 3: Studievoortgangsbewaking en weigering op basis van onvoldoende leerkrediet

Artikel 84 (opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking)

§1. Aan een student ingeschreven onder diplomacontract die niet voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits heeft behaald, wordt een bindende voorwaarde opgelegd. De

student dient bij een herinschrijving via diplomacontract voor dezelfde opleiding voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits te verwerven. Wanneer de student niet aan deze bindende voorwaarde voldoet, wordt de inschrijving via een diplomacontract voor dezelfde opleiding geweigerd.

§2. Aan de student ingeschreven onder diplomacontract wordt een bindende voorwaarde opgelegd wanneer hij reeds tweemaal voor een bepaald opleidingsonderdeel was ingeschreven en hiervoor geen creditbewijs behaalde. De student dient bij een herinschrijving via diplomacontract voor dezelfde opleiding voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits te verwerven, waaronder het betrokken opleidingsonderdeel. Wanneer de student niet aan deze bindende voorwaarde voldoet, wordt de inschrijving via een diplomacontract voor dezelfde opleiding geweigerd.

§3. Een student ingeschreven onder diplomacontract die geen enkele credit heeft verworven voor de studiepunten die hij heeft opgenomen, wordt de herinschrijving via een diplomacontract voor dezelfde opleiding geweigerd.

§4. De inschrijving wordt geweigerd, ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving via een diplomacontract voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.

§5. Een student ingeschreven onder creditcontract of examencontract met het oog op het behalen van credits wordt geweigerd voor dit opleidingsonderdeel van zodra hij reeds tweemaal ingeschreven was voor een bepaald opleidingsonderdeel zonder dat hij daarvoor een creditbewijs behaalde.

§6. Een beslissing tot weigering van inschrijving voor een interuniversitair georganiseerde opleiding die onderhevig is aan het “Examenreglement ten behoeve van de interuniversitaire masteropleidingen waarvoor inschrijving kan worden genomen aan meer dan één universiteit”, genomen door een partnerinstelling wordt aan de eigen instelling erkend.

§7. De beslissing tot toekenning van bindende voorwaarden of de weigering tot inschrijving wordt in de Self Service Studenten bekendgemaakt.

§8. De studievoortgangsbeslissing wordt genomen onder voorbehoud van artikel 85.

Artikel 85 (weigering op basis van onvoldoende leerkrediet)

§1. Een student of kandidaat-student van wie het leerkrediet lager dan of gelijk aan nul is, wordt niet toegelaten tot de inschrijving of herinschrijving voor een initiële bachelor- of masteropleiding via diplomacontract of voor een opleidingsonderdeel via creditcontract.

§2. Studenten kunnen zich inschrijven ten belope van hun nog voorhanden zijnde leerkrediet. In afwijking hiervan kunnen studenten die reeds een masterdiploma behaalden, zich inschrijven voor een initiële masteropleiding, voor zover zij over een positief leerkrediet beschikken.

Artikel 86 (afwijking op weigering op basis van onvoldoende leerkrediet)

In afwijking van artikel 85 wordt de student die een bachelordiploma heeft behaald, en die niet over voldoende leerkrediet beschikt om de masteropleiding aan te vatten, toch toegelaten tot de masteropleiding, voor zover hij aan de toelatingsvoorwaarden voldoet en nog niet eerder een masterdiploma behaalde.

Afdeling 4: Het volgen van opleidingsonderdelen aan een andere instelling

Artikel 87 (volgen van een keuzeopleidingsonderdeel aan een andere Vlaamse universiteit)

In het kader van een overeenkomst gesloten tussen de Vlaamse universiteiten kan een student een opleidingsonderdeel dat ingericht wordt door een andere universiteit opnemen als keuzeopleidingsonderdeel. De overeenkomst bepaalt de volgende voorwaarden/modaliteiten:

- de student is ingeschreven via een diplomacontract of een examencontract met het oog op het verkrijgen van een diploma;
- het opleidingsonderdeel wordt niet ingericht binnen de eigen instelling;
- de student is geen bijkomend studiegeld verschuldigd aan de andere instelling;
- het examencijfer wordt door de gastinstelling meegedeeld aan de thuisinstelling;
- het creditbewijs wordt uitgereikt door de instelling waar de student is ingeschreven.

Artikel 88 (volgen van een opleidingsonderdeel aan een andere instelling voor hoger onderwijs)

In het kader van internationalisering/studentenmobiliteit kunnen faculteiten van verschillende universiteiten afspraken maken rond uitwisselingen en het ontlenen/uitlenen van opleidingsonderdelen.

Voor studenten die deelnemen aan Erasmus uitwisselingsprogramma's geldt de volgende bijkomende regeling:

Onder de studenten die belangstelling tonen voor deelname aan uitwisselingsprogramma's onderscheidt de faculteit twee categorieën:

A. de studenten die een geheel of een gedeelte van het pakket opleidingsonderdelen zullen volgen in het buitenland, inclusief of exclusief afstudeerwerk;

B. de studenten die enkel een afstudeerwerk in het buitenland zullen volbrengen.

Beide categorieën van studenten moeten

1) hun intentie tot deelname aan een uitwisselingsprogramma schriftelijk bekend maken aan de faculteit (facultaire opleidingsraad) vóór 16 maart van het academiejaar voorafgaand aan het uitwisselingsjaar

2) plaats en doel van de uitwisseling aangeven.

Studenten categorie A dienen de goedkeuring te bekomen van de betrokken examencommissie over het studiepakket dat aan de buitenlandse instelling zal volbracht worden. Bij het indienen van hun aanvraag dienen zij op te geven:

-welke opleidingsonderdelen aan de VUB gevolgd worden,

-welke VUB opleidingsonderdelen vervangen worden door externe opleidingsonderdelen,

-welke opleidingsonderdelen aan de buitenlandse instelling zullen gevolgd worden.

Voor elk extern opleidingsonderdeel dient duidelijk informatie i.v.m. volume en inhoud aangegeven te worden.

Per opleidingsonderdeel worden credits toegekend rekening houdend met onze decretale normen.

Voor elk opleidingsonderdeel wordt, in de mate van het mogelijke, de originele titel vermeld, zoals opgenomen in het programma van de gastinstelling. Indien deze in een andere taal dan het Nederlands is, wordt naast de originele titel ook een Nederlandse vertaling vermeld. De quotering gebeurt op basis van de door de faculteit vastgelegde normen (conversielijst voor de beoordeling van extern afgelegde examens, departement Onderwijs van het Ministerie).

Voor alle studenten die hun afstudeerwerk in het buitenland volbrengen, wordt de verantwoordelijkheid voor het afstudeerwerk gedragen door de VUB-promotor.

Het afstudeerwerk wordt verdedigd aan de VUB. Een uitzondering kan gemaakt worden voor interuniversitaire opleidingen.

Het is de opleidingsraad die een advies uitbrengt voor de toelating of weigering van een student tot een uitwisselingsprogramma. De student wordt door de voorzitter van deze examencommissie schriftelijk over dit advies ingelicht.

In uitzonderlijke gevallen kan de facultaire onderwijscommissie van dit reglement afwijken.

Artikel 89 (individueel verzoek van de student)

Ingeval de student buiten de in de artikelen 87 en 88 van dit reglement bedoelde gevallen een of meer opleidingsonderdelen wil volgen aan een andere instelling, dient hij hiertoe een gemotiveerd verzoek in bij de decaan. De faculteit regelt de procedure daartoe in het aanvullend facultair reglement.

De student moet een gemotiveerd voorstel indienen op het faculteitssecretariaat, uiterlijk op 1 oktober. Het voorstel wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de voorzitter van de examencommissie.

Ingeval van een positieve beslissing expliciteert de faculteit duidelijk welke opleidingsonderdelen kunnen vervangen worden door een extern opleidingsonderdeel en hoe examenresultaten worden omgezet.

Afdeling 5: Gelijke kansen

Artikel 90 (inclusief onderwijs)

§1. Alle onderwijsactiviteiten dienen inclusief te zijn. Elke student moet gelijke kansen krijgen. Hiervoor kan het nodig zijn om redelijke flexibiliteit (volgens criteria van haalbaarheid, aanvaardbaarheid en verdedigbaarheid) in te roepen, waarbij afwijkingen afgesproken worden voor de individuele student in een specifieke situatie. Als een redelijke afwijking wordt beschouwd, de afwijking die geen disproportionele belasting betekent. Een redelijke flexibele afwijking maakt onderwijs meer haalbaar voor de student, blijft aanvaardbaar voor de docent en is verdedigbaar naar medestudenten of de onderwijsinstelling toe. De student wint advies in bij het SBC van waaruit – op basis van een professioneel attest en/of een gesprek met een studentenpsycholoog van het SBC – een gemotiveerde vraag gesteld wordt aan de docent en dit onder verantwoordelijkheid van de decaan. Een beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen kan gemotiveerd zijn op grond van een door de instelling gemaakte afweging dat de gevraagde aanpassing afbreuk doet aan de mogelijkheid de essentiële leerresultaten van de opleiding te bereiken. Studenten met functiebependingen kunnen overeenkomstig artikel 155 binnen de instelling beroep aantekenen tegen de weigering van aanpassingen.

§2. Er wordt steeds getracht om in dialoog tot een werkbare regeling te komen. Indien er moeilijkheden in deze dialoog ontstaan, dan kan de tussenkomst van de facultaire ombudspersoon gevraagd worden.

Afdeling 6: Betaald Educatief Verlof en Vormingsverlof

Artikel 91

Een student die werken en studeren combineert, kan zich laten registreren als werkstudent. De criteria voor en de wijze van registratie alsook de aard van de bijzondere onderwijsfaciliteiten waarop een werkstudent beroep kan doen, zijn uitgewerkt op <http://www.vub.ac.be/werken-studeren/>

Om te genieten van het recht op Betaald Educatief Verlof (BEV) dient de student na afloop van elke les waarin hij aanwezig is, zijn aanwezigheidslijst te laten handtekenen door de docent. Zij dienen deze aanwezigheidslijsten in bij het Studenten Administratie Centrum, ten laatste op:

- vrijdag vóór de wintervakantie (voor het eerste semester);
- vrijdag vóór de lentevakantie (voor het tweede semester);
- 31 mei.

Studenten die ingeschreven zijn met een examencontract met het oog op het behalen van een diploma en recht hebben op Betaald Educatief Verlof, moeten aan de werkgever een bewijs afleveren van effectieve deelname aan de examens. Opdat het SAC een geldig bewijs kan afleveren, bezorgt de student het SAC onmiddellijk na proclamatie een kopie van zijn puntenlijst, aangevuld met de data van zijn examens:

- ten laatste de 1e dag aanvang lessen 2e semester (eerste zitting januari);
- ten laatste de vrijdag volgend op sluiting 1e zitting (eerste zitting juni);
- ten laatste de vrijdag vóór aanvang van het nieuwe academiejaar (tweede zitting).

Studenten die ingeschreven zijn met een diplomacontract en Betaald Educatief Verlof opnemen in geval van tweede zitting, moeten aan de werkgever een bewijs afleveren van effectieve deelname aan de tweede zitting. Opdat het SAC een geldig bewijs kan afleveren, bezorgt de student het SAC onmiddellijk na proclamatie een kopie van zijn puntenlijst, aangevuld met de data van zijn examens:

- ten laatste de vrijdag vóór aanvang van het nieuwe academiejaar.

Om te genieten van Onthaal- of Vormingsverlof (OVR) dient de student na afloop van elke les waarin hij aanwezig is, zijn aanwezigheidslijst te laten handtekenen door de docent. Hij dient deze aanwezigheidslijsten ten laatste op 31 mei in bij het SAC.

Hoofdstuk VI. - Onderwijsevaluatie

Artikel 92

Alle academische opleidingen, uitgezonderd doctoraatsopleidingen, zijn jaarlijks het voorwerp van een periodieke onderwijsevaluatie door studenten met als doelstelling het onderwijsproces te optimaliseren en die in essentie gericht is op het detecteren c.q. remediëren van problemen in het onderwijsproces; in tweede instantie is de onderwijsevaluatie een algemene tevredenheidsenquête over de kwaliteit van het verstrekte onderwijs.

Artikel 93

De onderwijsevaluatie betreft een standaardenquête die per opleidingsonderdeel en daarbinnen per betrokken docent peilt naar de tevredenheid over de volgende aspecten: de inhoud van het hoorcollege en de didactische kwaliteiten van de lesgever, de kwaliteit van het studiemateriaal, de organisatie en de inhoud van het WPO, de wijze van examineren en de studietijdervaring. Aanvullend bij deze enquête worden bij de onderwijsevaluatie van het tweede semester vragenlijsten toegevoegd die peilen naar de algemene tevredenheid over het opleidingsprogramma en de opleidingsfaciliteiten.

Artikel 94

§1. De onderwijsevaluatie is gesemestrialiseerd, wat inhoudt dat ze tweemaal per jaar georganiseerd wordt en dit onmiddellijk aansluitend op het eerste respectievelijk het tweede semester.

§2. De periodes waarin de onderwijsevaluatie wordt georganiseerd, worden jaarlijks aangegeven in de academische kalender.

Artikel 95

§1. De onderwijsevaluatie verloopt volledig elektronisch via een voor derden ontoegankelijke intranetpagina. De studenten hebben toegang via een individuele login en paswoord.

§2. De academische overheid neemt de nodige maatregelen teneinde aan studenten de anonimiteit van deze bevraging te garanderen.

Artikel 96

Met het oog op het verkrijgen van representatieve gegevens is deelname voor alle studenten verplicht. De verplichting heeft specifiek betrekking op de registratie op de betrokken intranetpagina en niet op het invullen van de enquête zelf. De registratie gebeurt door middel van het inloggen met de persoonlijke username en paswoord van de VUB-e-mailaccount.

Artikel 97

§1. Alle resultaten van de onderwijsevaluatie worden na elke semesterevaluatie door de academische overheid gerapporteerd via de Officiële Resultatensite voor Academisch Personeel en Studenten.

§2. De persoonsgebonden evaluatieresultaten per opleidingsonderdeel worden gerapporteerd aan de betrokken docenten, die deze individuele resultaten kunnen consulteren door middel van een individueel paswoord, aan de decaan van de betrokken faculteit en aan de vicerector Onderwijsbeleid. De resultaten van de opleidingen die verbonden zijn aan het Instituut voor Europese Studies worden overgemaakt aan de Academic Director. De resultaten van de specifieke lerarenopleiding worden overgemaakt aan de voorzitter van de departementsraad van het IDLO. De globale resultaten zijn toegankelijk voor alle leden van de VUB-gemeenschap, inclusief de studenten.

§3. De individuele resultaten worden gerapporteerd van zodra ten minste drie studenten effectief hebben deelgenomen aan de evaluatie van een opleidingsonderdeel.

Artikel 98

§1. De globale resultaten omvatten staafdiagrammen die de gemiddelde tevredenheid uitdrukken per geëvalueerde opleiding en dit voor alle geëvalueerde aspecten zoals beschreven in artikel 93, deelnamecijfers, resultaten over de ervaren studietijd, en in voorkomend geval de resultaten van de aanvullende vragenlijsten over opleidingsprogramma en opleidingsfaciliteiten.

§2. De individuele resultaten per opleidingsonderdeel of een onderdeel ervan betreffen minstens een gemiddelde waarde en een signaalwaarde, beide uitgedrukt in een categorie (Zeer Slecht – Slecht – Middelmatic – Goed - Zeer Goed) en kunnen worden aangevuld met bijhorende schriftelijke commentaren van studenten. De signaalwaarde situeert zich op het laagste 34ste percentiel op een schaal gaande van zeer slecht tot zeer goed. Wanneer een signaalwaarde slecht of zeer slecht is en meer dan één student de beoordeling slecht of zeer slecht voor ten minste één onderwijsaspect (hoorcollege, studiemateriaal, werkvormen of examen) gaf, spreken we van een probleemsignaal, dat verder dient opgevolgd.

Artikel 99

§1. De opvolging van een probleemsignaal is verplicht van zodra ten minste drie studenten effectief hebben deelgenomen aan de evaluatie van een opleidingsonderdeel.

§2. Elk probleemsignaal maakt het voorwerp uit van volgende formele opvolgingsprocedure:

- eerste probleemsignaal voor een bepaald opleidingsonderdeel: de docent neemt het initiatief door middel van het opstellen van een reflectieverslag;

- tweede probleemsignaal voor hetzelfde opleidingsonderdeel: het initiatief tot opvolging wordt door de decaan genomen;
- derde probleemsignaal voor hetzelfde opleidingsonderdeel: het initiatief tot opvolging wordt door de vicerector Onderwijsbeleid genomen.

Titel III. - Examenreglement

Hoofdstuk I. – Organisatie van de examens

Artikel 100 (tentamens)

§1. Enkel voor jaaropleidingsonderdelen uit het eerste jaar van het modeltraject van een bacheloropleiding kan er in de eerste examenperiode van de eerste zittijd een tentamen georganiseerd worden.

§2. De faculteiten leggen in het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement de nodige maatregelen vast.

[De organisatie van het tentamen wordt toegelicht in de opleidingsonderdeelfiche.](#)

§3. De wijze waarop de resultaten van de tentamens verrekend worden in het eindresultaat van het opleidingsonderdeel wordt opgenomen in de opleidingsonderdeelfiche.

Artikel 101 (aantal examenkansen)

§1. Een student heeft voor ieder opleidingsonderdeel waarvoor hij is ingeschreven recht op twee examenkansen in de loop van het academiejaar. Omwille van de aard van een opleidingsonderdeel kan het aantal examenkansen, desgevallend op niveau van het examenonderdeel, beperkt worden tot één. Dit wordt in de opleidingsonderdeelfiche aangegeven.

§2. In geen geval mag de student zich in de loop van een zelfde academiejaar meer dan tweemaal voor dezelfde examens of examengedeelten aanbieden.

Artikel 102 (partiële of permanente evaluatie)

§1. Elke faculteit heeft de mogelijkheid om voor opleidingsonderdelen die uit verschillende leeractiviteiten bestaan, de competenties verbonden aan deze activiteiten afzonderlijk te evalueren.

De informatie ten aanzien van de student omvat minstens de volgende aspecten:

- Omschrijving van de verschillende leeractiviteiten;
- Het procentueel aandeel van de verschillende leeractiviteiten in het definitieve examencijfer;
- De wijze van evalueren en de tijdstippen van evaluatie, die steeds buiten de eigenlijke examenperiodes vallen;
- De mogelijkheid om resultaten van afzonderlijke evaluaties aan de studenten mede te delen;

- De mogelijkheid om resultaten van afzonderlijke evaluaties ook in het examencijfer van de tweede zitting op te nemen.

In week zeven van het academiejaar wordt voor sommige opleidingsonderdelen uit het eerste jaar van het voltijds modeltraject van de bachelor een tussentijdse evaluatie georganiseerd. Deelname aan deze tussentijdse evaluatie is verplicht. Het doel van deze tussentijdse evaluatie is de student kennis te laten maken met de manier van examineren aan de universiteit.

Op het einde van het eerste semester (januari) wordt het examen georganiseerd. Het examen in januari betreft de volledige leerstof gedoceerd in het eerste semester.

De verrekening van het resultaat wordt bekendgemaakt via de opleidingsonderdeelfiche. Na de bekendmaking van de resultaten van de tussentijdse evaluatie, krijgen de studenten feedback en advies over hun resultaten.

§2. De modaliteiten in uitvoering van §1 worden voor aanvang van het academiejaar via de opleidingsonderdeelfiches bekendgemaakt.

Artikel 103 (hernemen van examens)

Voor opleidingsonderdelen waarover examen werd afgelegd in de eerste examenperiode van de eerste zitting kan ten vroegste in de tweede zitting opnieuw een examen worden afgelegd.

Artikel 104 (tijdstip examens)

§1. De examens kunnen niet op zondagen, officiële of academische feest- en verlofdagen plaatsvinden.

Aan studenten behorend tot een bijzondere doelgroep, zoals bepaald door de Raad van Bestuur (RvB), kan na overleg met de voorzitter van de examencommissie, de betrokken docent(en) en de verantwoordelijke van het betrokken project, de mogelijkheid verleend worden af te wijken van de facultaire examenregeling. De afwijkingen moeten aan de decaan aangevraagd worden uiterlijk 1 maand vóór de opening van de examenzitting.

§2. Uitgezonderd voor reflexstudenten, mag buiten de in artikel 5§1 vermelde periodes geen enkel examen/tentamen worden afgenomen. Indien er tijdens de examenperiode een wettelijke feestdag plaatsvindt, dan vangt de desbetreffende examenperiode reeds aan op de zaterdag van de voorafgaande blokweek.

§3. Ten behoeve van studenten die deelnemen aan internationale uitwisselingsprogramma's, en studenten ingeschreven in een interuniversitair georganiseerde opleiding wordt de beslissing tot afwijking genomen door de bevoegde facultaire instanties en vastgelegd in het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement.

Voor studenten die deelnemen aan internationale uitwisselingsprogramma's geldt de examenperiode van de instelling waar examen afgelegd wordt.

Voor studenten ingeschreven in een interuniversitaire academische opleiding met een specifiek examenreglement wordt verwezen naar het betrokken interuniversitair examenreglement.

§4. In de afwijkende situatie zoals omschreven in §3 dienen de onderwijsactiviteiten niet te worden geschorst.

Artikel 105 (examenrooster)

§1. Voor de eerste en de tweede examenperiode van de eerste zittijd dient het examenrooster minstens vier weken vooraf ad valvas en/of persoonlijk op het VUB-e-mailadres te worden bekendgemaakt. Wat de tweede zittijd betreft, wordt de termijn gereduceerd tot ten minste twee weken.

§2. Bij de samenstelling van het examenrooster wordt uitgegaan van het vooropgestelde modeltraject. Studenten die door middel van een individueel studietraject, gecombineerde inschrijving of keuzeopleidingsonderdelen twee examens hebben op hetzelfde ogenblik kunnen dit binnen de 5 kalenderdagen na bekendmaking van het examenrooster schriftelijk melden aan de Voorzitter van de examencommissie, op de in het aanvullend facultair reglement vastgestelde wijze. De student legt het examen af dat het eerst voorkomt in het standaard modeltraject of het examen van het opleidingsonderdeel dat verplicht is (ten opzichte van het keuze-opleidingsonderdeel). Voor het examen van het andere opleidingsonderdeel contacteert de student de titularis teneinde na te gaan of een nieuw examenmoment kan worden vastgelegd binnen de betrokken examenperiode. Bij de samenstelling van het examenrooster op basis van het modeltraject wordt rekening gehouden met een spreiding van de inspanningen van de student. Ten aanzien van de faculteiten geldt de aanbeveling dat, voor zover organisatorisch mogelijk, geen twee dagen na elkaar een examen wordt georganiseerd, tenzij het gaat om verschillende evaluaties verbonden aan hetzelfde opleidingsonderdeel.

Binnen de officiële examenperiode kan het aantal evaluaties van éénzelfde OO maximum twee plaatsen in het examenrooster bezetten.

Studenten die twee examens op hetzelfde ogenblik hebben melden dit binnen de zeven kalenderdagen na publicatie van het rooster via e-mail aan de voorzitter van de examencommissie, met copie aan de facultaire studentenadministratie.

§3. De uurregeling en de orde waarin de examinandi zich voor het examen moeten aanmelden, worden door de Administratieve Secretaris van de faculteit of door een door de decaan aangeduid lid van het administratief personeel opgesteld. De facultaire ombudspersoon wordt op zijn verzoek of na klacht betrokken bij het opstellen van het definitieve examenrooster.

§4. Elke wijziging veroorzaakt door de instelling, na de bekendmaking van het examenrooster, wordt onmiddellijk en persoonlijk in de Self Service Studenten en op het VUB-e-mailadres aan de betrokken student bekendgemaakt. Deze wijziging mag niet leiden tot vervroeging van het examen.

§5. De uitvoering van dit artikel geschiedt onder de verantwoordelijkheid van de decaan.

Hoofdstuk II. – Gelijke kansen

Artikel 106 (inclusiviteit)

§1. Alle examenactiviteiten dienen inclusief te zijn. Elke student moet gelijke kansen krijgen. Hiervoor kan het nodig zijn om redelijke flexibiliteit (volgens criteria van haalbaarheid, aanvaardbaarheid en verdedigbaarheid) in te roepen, waarbij afwijkingen afgesproken worden voor de individuele student in een specifieke situatie. Als een redelijke afwijking wordt beschouwd, de afwijking die geen disproportionele belasting betekent. Een redelijke flexibele afwijking maakt examens meer haalbaar voor de student, blijft aanvaardbaar voor de docent en is verdedigbaar naar medestudenten of de onderwijsinstelling toe. De student wint advies in bij het SBC van waaruit – op basis van een professioneel attest en/of een gesprek met een studentenpsycholoog van het SBC – een gemotiveerde vraag gesteld wordt aan de docent en dit onder verantwoordelijkheid van de decaan. Een beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen kan gemotiveerd zijn op grond van een door de instelling gemaakte afweging dat de gevraagde aanpassing afbreuk doet aan de mogelijkheid de essentiële leerresultaten van de opleiding te bereiken. Studenten met functiebeperkingen kunnen overeenkomstig artikel 155 binnen de instelling beroep aantekenen tegen de weigering van aanpassingen.

§2. Er wordt steeds getracht om in dialoog tot een werkbare regeling te komen. Indien er moeilijkheden in deze dialoog ontstaan, dan kan de tussenkomst van de facultaire ombudspersoon gevraagd worden.

Hoofdstuk III. – Deelname aan de examens

Artikel 107 (deelname aan de examens)

§1. De studenten worden slechts toegelaten tot het afleggen van de examens als zij op regelmatige wijze zijn ingeschreven voor het betrokken academiejaar en indien de student wordt vermeld op de examenlijst van het betrokken opleidingsonderdeel. De examenlijst vermeldt de studenten die geregistreerd zijn voor het betrokken opleidingsonderdeel. Enige uitzondering hierop is de deelname aan een schriftelijk examen dat wordt georganiseerd op een tijdstip dat het faculteitssecretariaat gesloten is. In casu wordt de student voorwaardelijk tot het examen toegelaten. Indien blijkt dat de student niet op regelmatige wijze is ingeschreven, is het examen niet geldig.

§2. Deelname aan de examens is slechts mogelijk indien alle nodige getuigschriften/diploma's bij de inschrijving zelf werden voorgelegd en het studiegeld werd vereffend.

§3. Indien de student het studie- en/of examengeld niet heeft betaald of niet alle nodige getuigschriften en diploma's heeft neergelegd kan de inschrijving geschorst worden. Zolang de

schorsing niet wordt herroepen, is de deelname aan examens (inclusief reeds afgelegde examens) niet rechtsgeldig. De eventueel behaalde examencijfers worden als niet bestaande beschouwd en er worden geen creditattesten afgeleverd.

§4. Indien de student niet wordt vermeld op de examenlijst van een bepaald opleidingsonderdeel en hij de mening is toegedaan dat hij toch tot het examen dient te worden toegelaten, dient hij dit onverwijld te melden aan het faculteitssecretariaat. Uiterlijk de eerstvolgende werkdag na de dag waarop de student de melding heeft doorgegeven aan het faculteitssecretariaat, wordt aan de student uitsluitend gegeven over de mogelijkheid tot deelname.

Artikel 108 (deelname aan de examens – facultaire criteria)

§1. Onverminderd de bepalingen van artikel 107, bepalen de faculteiten de voorwaarden volgens welke de studenten toegelaten of geweigerd worden tot de examens. Deze regels moeten vanaf het begin van het academiejaar bekend worden gemaakt aan de studenten. Deze regels worden opgenomen in het aanvullend facultair reglement.

De deelname van de studenten aan onderwijsvormen die op permanente wijze tijdens het jaar worden geëvalueerd is verplicht. De lijst van deze onderwijsvormen waarop aanwezigheid verplicht is wordt jaarlijks bij het begin van het academiejaar door de examencommissie op voorstel van de docent beslist en aan de studenten bekend gemaakt.

Bij teveel afwezigheden kunnen sancties genomen worden. De modaliteiten die worden gevolgd om de afwezigheden vast te leggen en de sancties te treffen worden in de OO-fiche van het betrokken OO beschreven.

§2. De studenten die niet worden toegelaten, moeten hiervan bij een met redenen omklede beslissing van de decaan, uiterlijk twee weken vóór het begin van de examenperiode, of uiterlijk twee weken voor het einde van de normale lesperiode schriftelijk op de hoogte worden gesteld. Een afschrift van deze beslissing wordt aan de facultaire ombudspersoon overgemaakt. Binnen de vijf kalenderdagen na de ontvangst van de beslissing, kan beroep worden aangetekend bij de in artikel 152 bedoelde beroepscommissie.

Artikel 109 (deelname aan de examens 2de zitting)

§1. Onverminderd de bepalingen van artikel 107 en 108 dienen de studenten die wensen deel te nemen aan de tweede zitting zich hiertoe per opleidingsonderdeel te registreren via de Self Service Studenten. Deze registratie dient te gebeuren binnen de twee weken na sluiting van de eerste zitting voor alle faculteiten.

§2. Indien de student zich niet heeft geregistreerd binnen de gestelde termijn, kan hij de decaan verzoeken om toch toegelaten te worden tot deelname aan de tweede zitting. De student dient hiertoe op het faculteitssecretariaat een op basis van overmacht gemotiveerd dossier in. De originele bewijsstukken ter staving van de overmacht worden binnen de drie

kalenderdagen na het ontstaan van de overmachtssituatie en in voorkomend geval vóór de aanvang van de examens, aan het secretariaat van de faculteit bezorgd.

Hoofdstuk IV. – Verloop van de examens

Artikel 110 (overmacht)

§1. De student houdt zich strikt aan de vastgestelde uurregeling en plaats van de ondervraging. In geval van overmacht kan de student vragen het examen te verplaatsen, op voorwaarde dat hij hiertoe de nodige bewijzen levert. Elk geval van overmacht evenals het verzoek tot verplaatsing van het examen tengevolge hiervan moet door de student ten laatste op de dag van het examen schriftelijk via mail en aan het secretariaat van de faculteit worden gemeld. De student vult hiervoor het voorziene formulier correct en volledig in. De faculteiten maken in hun facultair reglement bekend waar het formulier te vinden is.

[Het formulier voor melding van overmacht is terug te vinden op de facultaire website, onder de rubriek onderwijs > formulieren.](#)

De originele bewijsstukken ter staving van de overmacht worden binnen de drie kalenderdagen na de dag van het examen en in voorkomend geval uiterlijk op de dag van het examen in de nieuwe examenregeling, aan het secretariaat van de faculteit bezorgd.

[Indien de student na overmacht \(een\) examen\(s\) binnen de lopende zitting wenst te verplaatsen dient hij binnen de drie kalenderdagen na het ophouden van de overmacht de titularis te contacteren teneinde een nieuwe examenregeling vast te leggen. De student brengt het faculteitssecretariaat onmiddellijk op de hoogte van de getroffen regeling. Bij gebrek aan initiatief vanwege de student wordt hij/zij beschouwd als afwezig op de betreffende examens. Behoudens andere beslissing van de examencommissie kunnen examens niet plaatsvinden na het tijdstip van deliberatie over de betreffende zitting.](#)

§2. De examiner beslist of een nieuwe examenregeling organisatorisch mogelijk is en legt in geval van positief besluit een nieuwe examenregeling vast. Indien mogelijk wordt het examen binnen dezelfde examenzitting/periode georganiseerd.

§3. Ingeval van overmacht in de eerste examenperiode van de eerste zitting waarbij het niet meer mogelijk is het examen te verplaatsen binnen deze examenperiode kan de decaan in uitzonderlijke omstandigheden op basis van het voorgelegde dossier beslissen ofwel de eerste examenperiode van de eerste zitting te verlengen, ofwel voor deze opleidingsonderdelen de toestemming te verlenen, examen af te leggen in de tweede examenperiode van de eerste zitting.

De beslissing wordt aan de student meegedeeld binnen de 3 kalenderdagen na ontvangst van het verzoek tot verplaatsing van het examen.

§4. De examiner houdt zich strikt aan de vastgestelde uurregeling en plaats van de ondervraging. In geval van afwezigheid van de examiner en bij gebrek aan berichtgeving van

deze laatste vervalt de examenregeling na een wachttijd van 1 uur t.o.v. de voorziene schikking. De student verwittigt zo vlug mogelijk de decaan, die onverminderd het bepaalde in artikel 105§4, in overleg en met instemming van de student een nieuwe examenregeling opmaakt.

Artikel 111 (medische attesten)

Indien het te leveren bewijsstuk overeenkomstig artikel 110 een medisch attest betreft, worden de volgende medische attesten niet aanvaard:

- een onvolledig ingevuld attest of een attest dat tegenstrijdigheden bevat
- een dixitattest (attest dat enkel gebaseerd is op de verklaring van de patiënt)
- een post factum attest (attest dat wordt uitgeschreven na afloop van de ziekte of nadat de medische gevolgen van een ongeluk niet meer constateerbaar zijn). Het medisch attest wordt uitgeschreven op de eerste dag van ziekte of ongeval.

Artikel 112 (vervangings-examinator)

§1. Het examen wordt afgenomen door de titularis van het opleidingsonderdeel of door diegene die als plaatsvervanger het opleidingsonderdeel dat jaar heeft gedoceerd. De examiner houdt nauwkeurig een aanwezigheidslijst bij van alle studenten die bij hem examen hebben afgelegd.

§2. In geval van overmacht of wettige reden van verhindering kan de examiner een gemotiveerd verzoek richten tot de decaan om ontheffing van het geheel of een deel van zijn examenopdracht. Ingeval van overmacht en mits grondige motivatie kan de beslissing tot aanduiding van een plaatsvervangende examiner gepaard gaan met een aanpassing van de examenvorm. De wijziging van examenvorm wordt ter goedkeuring aan de vicerector Onderwijsbeleid voorgelegd.

De decaan stelt, in overleg met de Voorzitter van de examencommissie, een plaatsvervangende examiner, lid van het zelfstandig academisch personeel of een doctorassistent, voor aan de Rector.

§3. In geval van bloed- of aanverwantschap tot en met de vierde graad tussen een student en een examiner wijst de decaan in overleg met de Voorzitter van de examencommissie een plaatsvervangende examiner aan. De examiner vraagt in dit geval vóór het begin van de zittingen, deze plaatsvervangende aan bij de decaan.

§4. Op gemotiveerd verzoek kan elke student, ten laatste twee weken (vervaltermijn) vóór het door hem af te leggen examen, de Voorzitter van de examencommissie schriftelijk de aanwezigheid van een waarnemer vragen. De waarnemer kan geen student zijn die dat academiejaar door de betrokken examiner moet worden ondervraagd, evenmin als een bloed- of aanverwant tot en met de vierde graad, noch iemand waarmee de student een persoonlijke betrokkenheid heeft.

Artikel 113 (openbaarheid examens)

§1. Alle tentamens en examens zijn openbaar en toegankelijk voor het publiek. Ze worden afgenomen door de verantwoordelijke titularis in een lokaal van de universiteit. In uitzonderlijke omstandigheden en met akkoord van de decaan kan van de plaats van het examen worden afgeweken.

§2. De openbaarheid van het schriftelijk tentamen/examen wordt verzekerd door de student inzage in de kopij te verlenen. Deze kopijen liggen gedurende een termijn van vijf kalenderdagen na bekendmaking overeenkomstig de artikelen 145-147 van dit reglement ter inzage bij de examinerator of op een behoorlijk bekendgemaakte plaats. De examinerator bewaart gedurende één jaar de schriftelijke kopijen.

Artikel 114 (vorm van de examens)

§1. De examens worden mondeling en/of schriftelijk afgenomen.

§2. Met het oog op een pedagogisch verantwoorde begeleiding kan de student een toelichting vragen van de resultaten van tentamens en schriftelijke examens, en dit vanaf het einde van de examenperiode en tot uiterlijk vijf kalenderdagen na de bekendmaking van de resultaten (vervaltermijn).

§3. De facultatieve mondelinge voortzetting is enkel mogelijk voor opleidingsonderdelen behorend tot het eerste jaar van het voltijds modeltraject van een bacheloropleiding.

Artikel 115 (afwijking examenvorm)

§1. Uiterlijk drie weken (vervaltermijn) vóór het begin van de examenperiode kan de student om zwaarwichtige redenen aan de Voorzitter van de examencommissie vragen een afwijking van de voorgestelde examenvorm toe te staan over de leerstof van één of meer opleidingsonderdelen.

In uitzonderlijke omstandigheden kan van deze termijn en/of soort redenen worden afgeweken.

§2. De Voorzitter van de examencommissie informeert de decaan en de titularis(sen) over de toegestane afwijking.

§3. Reflexstudenten richten hun vraag tot afwijking van de voorgestelde examenvorm uiterlijk drie weken (vervaltermijn) vóór het begin van de examenperiode aan het Studiebegeleidingscentrum (SBC).

Artikel 116 (niet-deelname of stopzetting)

Wanneer een student zich niet meldt voor de examenperiode of zijn deelneming stopzet, deelt hij dat onmiddellijk en schriftelijk mede aan de Administratieve Secretaris van de faculteit, die de Voorzitter en de leden van de examencommissie op de hoogte stelt.

Artikel 117 (onregelmatigheden)

§1. Indien een examiner vermoedt of vaststelt dat de student tijdens het afleggen van de tentamina, examens of andere vormen van evaluatie een onregelmatigheid heeft begaan, dient dit door het academisch personeelslid onverwijld en schriftelijk te worden gemeld aan de decaan. Wanneer een examiner, of een ander met toezicht belast persoon, vaststelt dat een student tijdens een examen onregelmatigheden pleegt, informeert hij de student van die vaststelling en kan hij de lopende ondervraging van die student onderbreken, desgevallend na inbeslagname van de betwiste stukken en de reeds aangemaakte kopij.

§2. Als onregelmatigheid wordt beschouwd elk gedrag van een student in het kader van een examen waardoor deze het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van hemzelf dan wel van andere studenten geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of poogt te maken. Plagiaat is eveneens een onregelmatigheid in toepassing van dit artikel. Onder plagiaat wordt begrepen het gebruik maken van formuleringen van anderen, al dan niet in bewerkte vorm, zonder nauwkeurige bronvermelding, evenals iedere vorm van fraude die een inbreuk is op de wetenschappelijke integriteit. De VUB behoudt zich het recht voor de controle op plagiaat uit te voeren door middel van de door haar nuttig bevonden hulpinstrumenten.

§3. Indien de feiten worden bewezen, beslist de decaan, eventueel na overleg met de Voorzitter van de examencommissie, over het al dan niet opleggen van een examentuchtbeslissing. De beslissing wordt bij aangetekend schrijven aan de student bekendgemaakt. In afwachting van een beslissing van de decaan mag de student zijn deelname aan de examens voortzetten.

§4. De student heeft het recht om vóór elke beslissing gehoord te worden. De facultaire ombudspersoon wordt uitgenodigd om aanwezig te zijn. De student heeft recht op inzage in het dossier en kan zich tijdens het verhoor door een raadsman laten bijstaan.

§5. De decaan kan beslissen tot de volgende examentuchtsancties:

- een 0/20 op het examen of werkstuk van het opleidingsonderdeel of onderdeel ervan;
- uitsluiting examenperiode: geen cijfers toekennen voor alle examens in de betrokken examenperiode;
- afwijzing: de student kan in het lopende academiejaar niet meer deelnemen aan examens. Hij kan zich ten vroegste inschrijven voor het volgende academiejaar. De afgewezenen verliest alle examencijfers behaald in de betrokken examenperiode;
- uitsluiting instelling: onmiddellijke stopzetting van de inschrijving in het lopende academiejaar en het verbod tot inschrijving in het volgende academiejaar.

§6. De ernst van de overtreding en de strafmaat worden onder meer beoordeeld aan de hand van de volgende elementen:

- aard en omvang van de onregelmatigheid/plagiaat;
- de ervaring van de student;
- de intentie om het bedrog te plegen.

§7. Binnen de vijf kalenderdagen (vervaltermijn die ingaat de dag na deze waarop de student heeft kennis genomen van de beslissing) kan de student een beroep indienen bij de Voorzitter van de betrokken beroepsinstantie. De interne beroepsprocedure leidt tot:

- de gemotiveerde afwijzing van het beroep door de Voorzitter van de betrokken beroepsinstantie op grond van onontvankelijkheid ervan;
- een beslissing van de beroepsinstantie, genomen in bijzondere zitting, die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De student heeft hierbij het recht om gehoord te worden.

§8. In geval van beroep wordt de beslissing van de decaan, bepaald in §5 van dit artikel, opgeschort tot op het ogenblik dat de beroepsinstantie beslist over de vastgestelde onregelmatigheid.

§9. De beslissing in toepassing van §7 wordt aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van vijftien kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het beroep is ingesteld. De beslissing wordt meegedeeld aan de Rector en de centrale Ombudspersoon.

§10. Tegen de beslissing genomen in toepassing van §7 is een beroep bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen mogelijk zoals omschreven in artikel 155.

Hoofdstuk V. – Masterproef

Artikel 118 (onderwerp, promotor, commissarissen)

§1. In elke masteropleiding wordt verplicht een masterproef opgenomen. Met betrekking tot de masterproef bepaalt elke faculteit in haar aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement wanneer de studenten de volgende gegevens aan de decaan mededelen:

- het onderwerp van de masterproef;
- de handtekening van de promotor, waardoor deze het onderwerp goedkeurt;
- desgevallend de aanduiding van de doelstelling en methode.

[De student dient de gegevens, waarvan sprake in Art. 115§1., vóór 15 oktober in te dienen bij de decaan via de betrokken examencommissie die ze goedkeurt](#)

§2. Vóór de wintervakantie wordt de lijst van de masterproeven met vermelding van het onderwerp en de promotor ter goedkeuring voorgelegd. In het aanvullend facultair reglement

wordt het bevoegde orgaan aangeduid. Uiterlijk vóór 1 mei worden naast de promotor minstens twee commissarissen door de faculteit aangeduid.

De lijst van de masterproeven met vermelding van het onderwerp en de promotor wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de opleidingsraad.

§3. De promotor is een lid van het zelfstandig academisch personeel, doctor-assistent of onderwijsprofessor of een ander lid van het academisch personeel dat houder is van de graad van doctor. De commissarissen zijn in principe leden van het academisch personeel van de VUB. De faculteit kan beslissen één commissaris aan te duiden onder deskundigen extern aan de instelling.

De promotor is een lid van het ZAP dat een OO doceert dat expliciet opgenomen is in het leerplan van de betrokken Master. Met goedkeuring van de examencommissie kan de promotor ook een ander AP-lid of een externe, houder van een doctoraat op proefschrift of op gemotiveerde wijze aangeduid wegens specifieke deskundigheid, zijn.

De examencommissie regelt de aanstelling van de leden van het leescomité (commissarissen) en hun aantal. Bij ontstentenis van een expliciete vermelding in het reglement is het aantal 2. De leden van het leescomité zijn leden van het AP of externen, houder van een doctoraat op proefschrift, of aangeduid op basis van specifieke deskundigheid.

Artikel 119 (wijzigingen)

§1. Wijzigingen van onderwerp, verandering van promotor door de student of verzaking door de promotor van het promotorschap worden schriftelijk aan de decaan gemeld. Dit wordt telkens met redenen omkleed.

§2. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 118, behoudens desgevallend de termijnen, wordt een nieuw onderwerp en/of een andere promotor aangeduid.

De opleidingsraad neemt akte van een nieuw onderwerp of een andere promotor op voorstel van de voorzitter van de examencommissie.

Artikel 120 (begeleiding promotor)

De promotor verplicht zich ertoe om de student regelmatig te begeleiden en de student verplicht zich ertoe om de promotor regelmatig in te lichten over de vorderingen van zijn onderzoek. Bij niet-naleving kan de student of de promotor dit schriftelijk aan de decaan mededelen. De decaan neemt een beslissing die kan leiden tot verandering van promotor of verzaking van het promotorschap en deelt dit mee aan de faculteitsraad.

Artikel 121 (datum indiening)

De faculteit bepaalt jaarlijks vóór 15 augustus van het kalenderjaar waarin het academiejaar aanvangt de data waarop de masterproef wordt neergelegd. De masterproef wordt elektronisch en op papier in minstens vier en maximum tien exemplaren ingediend.

De voorzitters van de examencommissies leggen vóór 15 augustus aan de decaan een voorstel voor met de datum waarop de verhandelingen ingediend moeten worden en het aantal benodigde exemplaren. Bij ontstentenis van een nieuw voorstel geldt de regeling van het voorgaande academiejaar

Artikel 122 (vorm van indiening)

§1. De masterproef wordt zowel schriftelijk als elektronisch ingediend. In het aanvullend facultair reglement wordt vastgelegd of samen met de masterproef een samenvatting, in publiceerbare vorm, alsook een beknopte tekst voor opneming in de gangbare lijsten van verhandelingen in de Belgische vaktijdschriften dient te worden afgegeven.

Bij de masterproef dient ook een samenvatting gevoegd, in publiceerbare vorm.

§2. Het aanvullend facultair reglement kan bepalen dat een masterproef in uitzonderlijke omstandigheden niet kan worden gepubliceerd.

Indien een masterproef vertrouwelijke bedrijfsinformatie bevat kan, op vraag van de promotor, de voorzitter van de examencommissie beslissen dat de thesis niet publiek zal worden gemaakt.

§3. Op de student rust de verplichting om de authenticiteit van het onderzoeksmateriaal aan te kunnen tonen.

Artikel 123 (beoordeling)

§1. Onverminderd het bepaalde in §2, bespreken en beoordelen de promotor en de commissarissen (in waardecijfers) de masterproef.

Behoudens andere bepalingen van het reglement van de examencommissie is het waardecijfer voor de verhandeling het gemiddelde van de cijfers toegekend door elk van de commissarissen en de promotor.

§2. Indien voor de masterproef niet in een openbare mondelinge verdediging voor alle studenten wordt voorzien, krijgt de student op zijn verzoek inzage van het gemotiveerd verslag en de waardecijfers van de promotor en de commissarissen. Op die basis kan de student zich beraden om al dan niet over te gaan tot een mondelinge openbare verdediging van zijn masterproef met de promotor en de commissarissen. De behaalde punten worden meegedeeld aan de student.

De openbare mondelinge verdediging is verplicht.

§3. Op basis van een gemotiveerd verslag kan aan de betrokken student een mondelinge openbare verdediging worden opgelegd.

§4. Indien wel in een openbare mondelinge verdediging voor alle studenten wordt voorzien, vermeldt het aanvullend facultair reglement of voor de verdediging een kwalitatieve beoordeling aan de student wordt meegedeeld.

Er dient door de commissarissen geen kwalitatieve beoordeling aan de student meegedeeld te worden.

§5. Het aanvullend facultair reglement kan voorzien in een procedure tot afwijking van het openbare karakter van de mondelinge verdediging. De beslissing tot opheffing van de openbaarheid van de verdediging dient in alle geval gemotiveerd te zijn aan de hand van uitzonderlijke omstandigheden.

Indien een masterproef vertrouwelijke bedrijfsinformatie bevat kan de voorzitter van de examencommissie, op vraag van de promotor, voorzien in een procedure tot afwijking van het openbare karakter van de mondelinge verdediging.

§6. Het aanvullend facultair reglement kan voorzien in een procedure tot vervanging van de promotor of een commissaris wanneer deze in geval van overmacht niet aanwezig kan zijn op de mondelinge verdediging.

Artikel 124 (verslagen)

De verslagen van de promotor en de commissarissen worden drie kalenderdagen vóór de dag van deliberatie ter beschikking gesteld aan de leden van de examencommissie en zij moeten tijdens de vergadering kunnen worden geconsulteerd.

Artikel 125 (begeleiding door meerdere instellingen)

Ingeval van gezamenlijke begeleiding van een masterproef door twee of meer instellingen, worden de modaliteiten van deze gezamenlijke begeleiding in het samenwerkingsakkoord uitgewerkt.

Hoofdstuk VI. – Examencommissies

Artikel 126 (soorten examencommissies)

§1. Voor alle bachelor- en masteropleidingen, de specifieke lerarenopleiding en postgraduatoren wordt een examencommissie voor het geheel van de opleiding ingericht (examencommissie voor het geheel van de opleiding).

De examencommissie voor het geheel van de opleiding bestaat uit minstens zes leden van het Zelfstandig Academisch Personeel.

§2. Voor alle bacheloropleidingen wordt een examencommissie ingesteld voor de studenten ingeschreven onder diplomacontract of examencontract, met het oog op het behalen van een graad of een diploma, voor het eerste jaar van het voltijds modeltraject van een bacheloropleiding (examencommissie voor het eerste jaar voltijds modeltraject van de bachelor).

De examencommissie voor het eerste jaar van het voltijds modeltraject van de bachelor bestaat uit minstens zes leden van het Zelfstandig Academisch Personeel, waaronder alle titularissen van verplichte opleidingsonderdelen uit het modeltraject eerste jaar bachelor en een voorzitter in hoofdorde verbonden aan de vakgroep die de opleiding organiseert.

§3. Voor alle bacheloropleidingen en masteropleidingen alsook de specifieke lerarenopleiding wordt bijkomend een studievoortgangscommissie ingesteld.

De studievoortgangscommissie bestaat uit minstens zes leden van het Zelfstandig Academisch Personeel.

§4. Voor alle schakel- en voorbereidingsprogramma's wordt een examencommissie ingesteld.

De examencommissies voor schakel- en voorbereidingsprogramma's bestaan uit minstens zes leden van het Zelfstandig Academisch Personeel.

De nominatieve samenstelling van de examencommissies wordt, op voorstel van de opleidingsraad, ter goedkeuring voorgelegd aan de faculteitsraad en aan de studenten bekendgemaakt uiterlijk op 15 oktober.

Artikel 127 (samenstelling)

§1. De Faculteitsraad legt vóór aanvang van het academiejaar de samenstelling van de verschillende examencommissies en de studievoortgangscommissies ad nominatim vast. Zij bepaalt eveneens of er plaatsvervangers kunnen optreden.

§2. De examencommissie is representatief samengesteld en omvat ten minste zes stemgerechtigde leden, tenzij het totaal aantal examinatoren minder bedraagt. Om geldig over een student te beslissen moet ten minste de helft van de commissieleden aan de beraadslaging deelnemen.

§3. De facultaire ombudspersonen kunnen niet als stemgerechtigd lid aan een examencommissie deelnemen. In de gevallen waarin een ombudspersoon toch als stemgerechtigd lid aan de examencommissie wenst deel te nemen, dient hij zich tijdens de deliberatie als ombudspersoon te laten vervangen door zijn/haar facultaire plaatsvervanger. De faculteiten leggen hiertoe de nodige regels vast in hun aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement.

Artikel 128 (voorzitter en secretaris)

§1. Voor elke examencommissie/studievoortgangscommissie wordt door de Faculteitsraad vóór het begin van het academiejaar een Voorzitter en een Secretaris alsook een plaatsvervanger voor beide functies aangeduid. Hun namen worden door de decaan aan de facultaire ombudspersoon medegedeeld.

§2. De naam van de Voorzitter van de examencommissie/studievoortgangscommissie wordt tijdens het academiejaar aan de studenten bekendgemaakt.

Artikel 129 (deelname met raadgevende stem)

Aan de werking van een examencommissie kan worden deelgenomen met raadgevende stem door:

- de decaan die alle vergaderingen van de examencommissies van zijn faculteit mag bijwonen en kan voorzitten;
- de promotor van een masterproef;
- de facultaire Ombudspersoon;
- de Administratief Secretaris van de faculteit of een(de) door de decaan aangeduid(e) lid(leden) van het administratief personeel dat(die) de deliberatie voorbereid(t)(en) en de studietrajectbegeleider.

Hoofdstuk VII. - Deliberatie en studievoortgang op basis van examens

Afdeling 1: Verloop van de deliberatie

Artikel 130 (deliberatiemomenten)

Elke examencommissie vergadert minstens tweemaal per academiejaar. De eerste samenkomst betreft de behandeling van de examenresultaten van de eerste en tweede examenperiode van de eerste zitting. De tweede vergadering betreft de behandeling van de tweede zitting. Enkel voor studenten in een afstudeerjaar kan een deliberatie georganiseerd worden op het einde van de eerste examenperiode van de eerste zitting en dit overeenkomstig de modaliteiten bepaald in het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement.

Een student die wenst geproclameerd te worden op het einde van de eerste examenperiode van de eerste zitting dient uiterlijk op 1 december een door de examencommissie goedgekeurde aanvraag in te dienen op het faculteitssecretariaat.

Indien de student een aanvraag indient voor proclamatie na afloop van de eerste examenperiode dan kan over opleidingsonderdelen waarvoor de student in de eerste examenperiode niet slaagt ten vroegste in de tweede zitting van het lopende academiejaar examen afgelegd en gedelibereerd worden.

Artikel 131 (verloop deliberatie)

De Secretaris van de examencommissie noteert nauwkeurig in de notulen de verrichtingen van de examencommissie tijdens de deliberatie. De notulen, ondertekend door de Voorzitter en de Secretaris van de examencommissie zijn beschikbaar voor de Rector en de facultaire ombudspersoon.

Artikel 132 (aanwezigheden)

De aanwezigheid op de deliberatie en het ondertekenen van het examenblad is verplicht voor alle stemgerechtigde leden van de examencommissie. Wettige verhindering moet vooraf aan de Voorzitter van de examencommissie of aan de decaan worden meegedeeld.

Ingeval van uitzonderlijke omstandigheden kan de deliberatie op elektronische wijze worden georganiseerd.

Artikel 133 (stemming)

De examencommissie is soeverein en fungeert als college. Een beslissing over een student wordt genomen bij gewone meerderheid. Ingeval van staking van stemmen valt de beslissing in het voordeel van de student. Elk lid beschikt slechts over één stem, ongeacht het aantal opleidingsonderdelen waarover hij heeft ondervraagd. Leden van de examencommissie nemen niet deel aan de deliberatie wanneer het gaat om bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad.

Elk stemgerechtigd lid van de examencommissie is gerechtigd een geheime stemming te vragen.

Artikel 134 (discretie)

De leden van de examencommissie en alle personen die ambtshalve bij de deliberatie aanwezig zijn, zijn ertoe gehouden het vertrouwelijk karakter van de besprekingen te vrijwaren.

Afdeling 2: Studievoortgang op basis van examens

Artikel 135 (examencijfer)

§1. Aan elk opleidingsonderdeel wordt één examencijfer toegekend. Het examencijfer wordt uitgedrukt onder de vorm van een geheel getal van 0 tot en met 20. Het examencijfer komt tot stand overeenkomstig de berekeningswijze omschreven in de opleidingsonderdeelfiche.

§2. Het overeenkomstig §1 berekende examencijfer wordt afgerond naar het onderliggend cijfer voor de decimalen $<$ (kleiner dan) 0,5 en naar boven voor de decimalen \geq (groter dan of gelijk aan) 0,5.

Artikel 136 (slagen voor een opleidingsonderdeel)

§1. Een student haalt een creditbewijs voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij geslaagd is. Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10/20 behaalt. Het

document verbonden aan het creditbewijs wordt eenmalig afgeleverd op verzoek van de student. Een student kan niet verzaken aan een creditbewijs.

§2. Een creditbewijs blijft onbeperkt geldig binnen de betrokken opleiding aan de instelling waar dit werd behaald.

§3. Een actualiseringsprogramma kan slechts opgelegd worden wanneer ten minste vijf kalenderjaren verstreken zijn sedert het behalen van het creditbewijs. De termijn van vijf kalenderjaren wordt berekend vanaf de eerste dag van de maand oktober die volgt op de maand waarin het creditbewijs werd behaald.

Artikel 137 (gemiddeld procentueel resultaat van een opleiding)

§1. Voor het vaststellen van het percentage voor het geheel van de opleiding worden alle examencijfers behaald voor een opleidingsonderdeel in het kader van een diplomacontract of een examencontract met het oog op het behalen van een diploma in aanmerking genomen.

§2. De weging van de opleidingsonderdelen gebeurt in functie van het aantal studiepunten dat aan het opleidingsonderdeel is verbonden.

§3. Het overeenkomstig §§ 1 en 2 berekende percentage wordt afgerond naar het onderliggend percentage voor de decimalen $<$ (kleiner dan) 0,5 en naar boven voor de decimalen \geq (groter dan of gelijk aan) 0,5.

Artikel 138 (bevoegdheid examencommissie voor het geheel van de opleiding BA, MA, leraar, postgraduaat)

§1. De examencommissie voor het geheel van de opleiding heeft de volgende bevoegdheden:

1. Het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de opleiding;
2. Het vaststellen van de graad van verdienste waarmee het diploma wordt toegekend;
3. Het nemen van een maatregel van studievoortgangsbewaking overeenkomstig artikel 84.

§2. Een student verwerft een diploma indien hij voor het geheel van de opleiding geslaagd wordt verklaard. De student wordt geslaagd verklaard indien hij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en alle examens geleid hebben tot een creditbewijs, onverminderd artikel 142.

§3. Individuele afwijkingen zijn mogelijk mits motivatie aan de hand van uitzonderlijke omstandigheden.

§4. De examencommissie heeft geen bevoegdheid om tijdens de deliberatie examencijfers aan te passen, behoudens een materiële vergissing, een grove onregelmatigheid of een kennelijke onredelijkheid.

§5. Wanneer de student niet geslaagd wordt verklaard dient hij alle vastgestelde onvoldoendes te hernemen.

Artikel 139 (graden van verdienste)

§1. Aan de student die een diploma van bachelor, master of leraar verwerft, wordt één van de volgende graden van verdienste toegekend:

- geslaagd met voldoening, gemiddeld eindresultaat minder dan 68%;
- geslaagd met onderscheiding, gemiddeld eindresultaat vanaf 68%;
- geslaagd met grote onderscheiding, gemiddeld eindresultaat vanaf 77%;
- geslaagd met grootste onderscheiding, gemiddeld eindresultaat vanaf 85%.

§2. Een graad van verdienste kan enkel worden toegekend indien een minimaal aantal studiepunten binnen de opleiding aan de VUB werd behaald. Het minimaal aantal studiepunten voor een bacheloropleiding bedraagt 60 SP, voor een masteropleiding minstens de helft van de totale studieomvang.

§3. Een graad van verdienste kan enkel worden toegekend indien een minimaal aantal studiepunten aan de VUB werd behaald. Voor de specifieke lerarenopleiding bedraagt dit minstens de helft van de totale studieomvang.

Artikel 140 (bevoegdheid commissie schakel- en voorbereidingsprogramma)

§1. Een student is geslaagd voor een schakel- of een voorbereidingsprogramma wanneer alle examens geleid hebben tot een creditbewijs.

§2. Individuele afwijkingen zijn mogelijk mits motivatie aan de hand van uitzonderlijke omstandigheden.

§3. De examencommissie heeft geen bevoegdheid om tijdens de deliberatie examencijfers aan te passen, behoudens een materiële vergissing, een grove onregelmatigheid of een kennelijke onredelijkheid.

§4. De examencommissie is bevoegd om een maatregel van studievoortgangsbewaking te nemen overeenkomstig artikel 84.

Artikel 141 (bevoegdheid studievoortgangscommissie)

§1. De studievoortgangscommissie heeft de volgende bevoegdheden:

1. het uitbrengen van een niet-bindend studieadvies naar aanleiding van een toetsing van de studievoortgang van de student op grond van zijn examenresultaten;
2. het aanpassen van een examencijfer ingeval van een materiële vergissing, een grove onregelmatigheid of een kennelijke onredelijkheid;
3. het nemen van een maatregel van studievoortgangsbewaking overeenkomstig artikel 84.

§2. De studievoortgangscommissie bevoegd voor de master in de geneeskunde heeft als bijkomende bevoegdheid te beslissen of de student na het gevolgd hebben van het eerste jaar van het voltijds modeltraject toegelaten wordt tot de klinische stages.

Artikel 142 (bevoegdheid examencommissie eerste jaar voltijds modeltraject bachelor)

§1. De examencommissie voor het eerste jaar van het voltijds modeltraject van de bachelor heeft de volgende bevoegdheden:

1. het bepalen van opleidingsonderdelen die moeten worden hernomen;
2. het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de betrokken opleidingsonderdelen;
3. het nemen van een maatregel van studievoortgangsbewaking overeenkomstig artikel 84.

§2. De student wordt geslaagd verklaard indien hij alle examens die horen bij het betrokken deel van het opleidingsprogramma heeft afgelegd en:

1. Alle examens hebben geleid tot een creditbewijs, of
2. Wanneer de student een gemiddelde van 55% en maximaal 3 punten onder 10/20 behaalt, gespreid over maximum 2 opleidingsonderdelen en geen cijfer lager dan 8/20.

Er wordt enkel een uitspraak gedaan over het al dan niet geslaagd zijn van de student wanneer examen is afgelegd over alle opleidingsonderdelen van het eerste jaar van het voltijds modeltraject van de bachelor.

§3. Individuele afwijkingen zijn mogelijk mits motivatie aan de hand van uitzonderlijke omstandigheden.

§4. De examencommissie heeft geen bevoegdheid om tijdens de deliberatie examencijfers aan te passen, behoudens een materiële vergissing, grove onregelmatigheid of kennelijke onredelijkheid.

§5. Indien de student niet geslaagd wordt verklaard, dient hij alle opleidingsonderdelen waarvoor hij een onvoldoende heeft behaald te hernemen.

§6. Binnen het academiejaar kan een student een tweede examenkans benutten om een toegestane onvoldoende te hernemen. De student dient hiertoe een schriftelijk verzoek in bij het faculteitssecretariaat binnen een vervaltermijn van 5 kalenderdagen te rekenen vanaf de

dag na de proclamatie. Indien de student zich registreert voor de tweede examenkans vervalt het oorspronkelijke resultaat onherroepelijk en zal het nieuw behaalde resultaat definitief worden. Het eerder uitgesproken deliberatieresultaat wordt aangepast.

Artikel 143 (overzetten verschillende onderdelen examen)

Indien in het formeel gedeelte van de opleidingsonderdeelfiche verschillende werkvormen worden aangeduid en deze afzonderlijk worden geëvalueerd of indien uit de fiche blijkt dat het examen uit verschillende onderdelen bestaat, dan wordt in de fiche opgenomen of het mogelijk is de resultaten van deze afzonderlijke evaluaties/onderdelen te behouden in een volgende examenperiode, evenals de voorwaarden waaronder dit kan gebeuren.

Artikel 144 (omzetting examencijfers)

Wanneer een student overeenkomstig de artikelen 87-89 van dit reglement opleidingsonderdelen volgt aan een andere instelling, wordt het examen over deze opleidingsonderdelen afgenomen op het tijdstip en plaats en overeenkomstig de modaliteiten bepaald door de andere instelling. De van de instelling verkregen examencijfers kunnen het voorwerp uitmaken van een omzetting.

Hoofdstuk VIII. - Bekendmaking van de resultaten

Artikel 145

De resultaten van de examens en tentamens afgelegd in de eerste examenperiode van de eerste zittijd worden aan de studenten bekendgemaakt ten laatste tijdens de 22ste week van het academiejaar.

Artikel 146

Na de deliberatie maakt de Voorzitter van de examencommissie, de decaan of een door hen aangeduid lid van de examencommissie in het openbaar de beslissing van de examencommissie voor het geheel van de opleiding bekend. De bekendmaking van examenresultaten of beslissingen van een andere examencommissie of van de studievoortgangscommissie gebeurt overeenkomstig de modaliteiten vastgelegd in het aanvullend facultair reglement.

[Beslissingen van de examencommissie voor het geheel van de opleiding en beslissingen van de examencommissie eerste jaar bachelor worden geproclameerd.](#)

[Andere studenten kunnen hun resultaten afhalen op de door het faculteitssecretariaat meegedeelde plaats, onmiddellijk na afloop van de proclamatie eerste jaar Bachelor. Dit geldt als officiële bekendmaking.](#)

Artikel 147

Aan elke student wordt een individueel puntenblad, met vermelding van het examencijfer per opleidingsonderdeel zoals besproken werd door de examencommissie, ter beschikking gesteld in de Self Service Studenten.

TITEL IV. - Ombudspersonen en beroepsmogelijkheden

Hoofdstuk I. – Ombudspersonen

Artikel 148 (aanstelling en taakomschrijving)

§1. Na overleg in de Onderwijsraad, stelt de vicerector Onderwijsbeleid vóór het begin van elk academiejaar per faculteit en voor het IDLO een lid van het Zelfstandig Academisch Personeel aan tot ombudspersoon voor klachten inzake onderwijsorganisatie en examenaangelegenheden. Elke faculteit heeft de mogelijkheid om via dezelfde procedure een facultaire plaatsvervanger aan te duiden die enkel de bevoegdheid heeft om de facultaire ombudspersoon te vervangen op de deliberaties waar hij/zij conform artikel 127 optreedt als stemgerechtigd lid. Op hetzelfde ogenblik en volgens dezelfde procedure wordt ook een centrale ombudspersoon en een plaatsvervanger aangeduid. Gedurende het ganse academiejaar wordt de naam van de facultaire ombudspersoon, de centrale ombudspersoon en zijn plaatsvervanger minstens via de VUB-website bekendgemaakt, alsmede waar en wanneer zij te bereiken zijn.

§2. De facultaire ombudspersoon is bevoegd om klachten en opmerkingen van studenten, die betrekking kunnen hebben op de onderwijsorganisatie, examenregeling, het examenverloop, de beoordeling van de masterproef, de deliberatie, het bekendmaken van de resultaten, de studievoortgang op basis van examens en het halen van een creditbewijs te ontvangen.

§3. De centrale ombudspersoon is bevoegd om:

- op te treden bij een beroep ingesteld in toepassing van de artikelen 153 en 154 van dit reglement;
- klachten en opmerkingen van studenten met betrekking tot de onderwijsorganisatie, examenregeling, het examenverloop, de beoordeling van de masterproef, de deliberatie, het bekendmaken van de resultaten, de studievoortgang op basis van examens en het halen van een creditbewijs te ontvangen en te behandelen wanneer de facultaire ombudspersoon betrokken partij is waardoor zijn onafhankelijkheid en onpartijdigheid in het gedrang komt, of in geval van afwezigheid van de facultaire ombudspersoon, waardoor hij zijn functie niet kan waarnemen.

§4. De betrokken ombudspersoon (centraal of facultair) bemiddelt op verzoek van de studenten bij de decaan, de Voorzitter van de examencommissie, de leden van het academisch personeel en de faculteitssecretarissen met als doel een minnelijke schikking van de klachten na te streven. Uiterlijk drie werkdagen na ontvangst van de klacht stelt hij een minnelijke regeling aan de decaan voor. De ombudspersoon wordt onmiddellijk van de definitieve oplossing op de hoogte gebracht.

Artikel 149 (verslaggeving)

De centrale en facultaire ombudspersonen brengen jaarlijks over hun activiteiten verslag uit bij de vicerector Onderwijsbeleid vóór 15 november van het daaropvolgend academiejaar.

Hoofdstuk II. - Beroepsmogelijkheden

Artikel 150 (materiële vergissingen)

Als bij een studievoortgangsbeslissing een materiële vergissing wordt vastgesteld, wordt dit binnen de 10 kalenderdagen formeel gemeld bij de decaan.

Een vergissing die niet leidt tot een minder gunstige beslissing ten aanzien van de student, wordt door de decaan rechtgezet. De correctie wordt aan de student meegedeeld en wordt afdoende gedocumenteerd binnen de faculteit.

Als de vastgestelde vergissing wel leidt tot een minder gunstige beslissing ten aanzien van de student, dient de vergissing te worden rechtgezet door de instantie die de oorspronkelijke beslissing heeft genomen. Desgevallend wordt deze door de decaan zo snel als mogelijk samengeroepen. De correctie wordt aan de student meegedeeld en wordt afdoende gedocumenteerd binnen de faculteit.

Artikel 151 (beslissingen waartegen beroep kan worden aangetekend)

Tegen de volgende studievoortgangsbeslissingen kan overeenkomstig de artikelen 153-154 intern en extern beroep worden aangetekend:

- a) examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meerdere opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel, overeenkomstig de artikelen 138-142 van dit reglement;
- b) examentuchtbeslissing, zijnde een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten, zoals voorzien in artikel 117 van dit reglement;
- c) toekenning van een vrijstelling - zijnde de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen – overeenkomstig artikel 82 van dit reglement;
- d) beslissing waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld, overeenkomstig 82;
- e) opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking, overeenkomstig artikel 84 van dit reglement;
- f) het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een individueel studietraject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven, genomen overeenkomstig de artikelen 73-75 van dit reglement;

- g) een beslissing van een instellingsbestuur over de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma genomen overeenkomstig artikel 60 van dit reglement;
- h) een beslissing waarbij er in geval van overmacht geen aangepaste examenregeling mogelijk is om organisatorische redenen genomen overeenkomstig artikel 109 van dit reglement.

Tegen de beslissing tot weigering van de door studenten met functiebeperkingen gevraagde aanpassingen kan overeenkomstig artikel 155 beroep worden aangetekend.

Artikel 152 (samenstelling interne beroepscommissie)

Per faculteit of per opleiding wordt een beroepsinstantie opgericht die bevoegd is om kennis te nemen van alle interne beroepen ingesteld tegen de in artikel 151 vermelde studievoortgangsbepalingen binnen de desbetreffende faculteit of opleiding. De beroepsinstantie is echter niet bevoegd om kennis te nemen van beroepen tegen een beslissing zoals vermeld in artikel 151, h).

De beroepsinstantie omvat minstens 3 ZAP-leden. Onder de leden van de beroepsinstantie wordt een voorzitter aangeduid. De administratief secretaris die optreedt als secretaris van de commissie wordt met raadgevende stem toegevoegd. Met raadgevende stem worden eveneens uitgenodigd: de facultaire ombudspersoon, de studietrajectbegeleider en een afgevaardigde van de Rector met expertise in onderwijsreglementering.

In geval van intern beroep overeenkomstig artikel 151, lid 2 worden de leden van de beroepsinstantie die rechtstreeks betrokken waren bij de beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen vervangen door hun plaatsvervanger

De samenstelling van de beroepsinstantie wordt uitgewerkt in het aanvullend facultair reglement.

[De beroepsinstantie voor de Bacheloropleidingen omvat drie ZAP-leden, waaronder de voorzitter van de facultaire onderwijscommissie en twee ZAP-leden aangeduid door de studievoortgangscommissie Bachelor.](#)

[De beroepsinstantie voor de Masteropleidingen omvat drie ZAP-leden, waaronder de voorzitter van de facultaire onderwijscommissie en twee ZAP-leden aangeduid door de studievoortgangscommissie Master.](#)

Artikel 153 (procedure intern beroep met uitzondering van beslissing houdende nieuwe examenregeling)

§1. Tegen een studievoortgangsbepaling, waarvan de student of de persoon op wie de beslissing betrekking heeft, meent dat deze is aangetast door een schending van het recht, kan hij binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze van de proclamatie of bij ontstentenis van een proclamatie na de dag van kennisname van de beslissing, beroep aantekenen bij de Voorzitter van de betrokken beroepsinstantie. Het beroep wordt ingediend op het administratief secretariaat van de faculteit.

§2. Het beroep leidt tot:

- de gemotiveerde afwijzing van het beroep door de Voorzitter van de examencommissie op grond van onontvankelijkheid ervan;
- een beslissing van de beroepsinstantie, die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De student of persoon op wie de beslissing betrekking heeft, heeft het recht om door de beroepsinstantie gehoord te worden.

§3. De beslissing in toepassing van §2 wordt aan de student of aan de persoon op wie de beslissing betrekking heeft ter kennis gebracht binnen een termijn van vijftien kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het beroep is ingesteld. De beslissingen genomen in toepassing van §2 worden meegedeeld door de decaan aan de centrale Ombudspersoon.

§4. Tegen de beslissing genomen in toepassing van §2 is een beroep bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen mogelijk zoals omschreven in artikel 155.

Artikel 154 (procedure intern beroep nieuwe examenregeling)

§1. Tegen een beslissing over een nieuwe examenregeling ten gevolge van overmacht genomen conform artikel 110, waarvan een student meent dat deze is aangetast door een schending van het recht, kan de student binnen een vervaltermijn van 5 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop de student heeft kennis genomen van de beslissing, intern beroep aantekenen bij de decaan. De facultaire Ombudspersoon alsook de administratief secretaris kunnen hierbij aanwezig zijn.

§2. De interne beroepsprocedure leidt tot:

- de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid ervan;
- een beslissing van de decaan die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet. De student heeft hierbij het recht om gehoord te worden

§3. De beslissing in toepassing van §2 wordt aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 15 (vijftien) kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het beroep is ingesteld. De beslissing wordt meegedeeld aan de centrale ombudspersoon.

§4. Tegen de beslissing genomen in toepassing van §2 is een beroep bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen mogelijk zoals omschreven in artikel 155.

Artikel 155 (procedure intern beroep redelijke aanpassing)

§1. Tegen een beslissing tot weigering van redelijke aanpassingen voor studenten met functiebeperkingen, waarvan een student meent dat deze aangetast is door een schending van het recht, kan de student binnen een vervaltermijn van 5 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop de student heeft kennis genomen van de beslissing, intern beroep aantekenen bij

de decaan. De facultaire ombudspersoon alsook de administratief secretaris kunnen hierbij aanwezig zijn.

§2. De interne beroepsprocedure leidt tot een gemotiveerde beslissing die bindend is voor iedereen binnen de instelling. De student heeft hierbij het recht om gehoord te worden.

§3. De beslissing in toepassing van §2 wordt aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 15 (vijftien) kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het beroep is ingesteld. De beslissing wordt meegedeeld aan de centrale ombudspersoon.

Artikel 156 (procedure extern beroep)

§1. Binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen die ingaat op de dag na deze waarop de student heeft kennis genomen van de in toepassing van artikel 117, 153 en 154 genomen beslissing, kan de student of de persoon op wie de beslissing betrekking heeft, binnen de vijf kalenderdagen een beroep aantekenen bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, opgericht bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Adres: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Onderwijs, Raad voor Betwistingen van Studievoortgangsbeslissingen, Hendrik Consciencegebouw, Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL). Indien de vijfde dag een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag waarop de postdiensten open zijn.

De beroepen tegen beslissingen inzake gedeeltelijke gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's worden bij de Raad ingesteld binnen een vervaltermijn van 30 dagen die ingaat de dag na kennisname van de definitieve beslissing van de beroepsinstantie en uiterlijk de eenendertigste dag na de dag van een kennisgeving van de betrokken beslissing.

Bij het uitblijven van een tijdige beslissing binnen de termijn zoals bepaald in artikel 117, 153 en 154 dient het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van vijf kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij voor het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student mededeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen.

Personen die nog niet zijn ingeschreven, kunnen tegen een beslissing inzake gedeeltelijke gelijkwaardigheid van diploma's of inzake het bekomen van een vrijstelling op basis van EVK's of van een bewijs van bekwaamheid maar een keer een beroep instellen bij de Raad ingeval ze in een periode van 4 jaar een aanvraag met dezelfde of vergelijkbare strekking hebben ingediend bij meerdere instellingen. Een dergelijk beroep dat een tweede keer is ingesteld, is onontvankelijk.

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

§3. Het verzoekschrift vermeldt:

- 1° de naam en de woonplaats van de verzoeker. Wanneer woonplaatskeuze wordt gedaan bij de raadsman van de verzoeker, wordt dit in het verzoekschrift aangegeven;
- 2° de naam en de zetel van het bestuur;
- 3° het voorwerp van het beroep.

§4. Het verzoekschrift wordt bij aangetekend schrijven overgemaakt aan de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. Een kopie van het verzoekschrift wordt tezelfdertijd bij aangetekend schrijven overgemaakt aan het bestuur (Rector of zijn vertegenwoordiger). Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk.

§5. De verzoeker kan aan het verzoekschrift de overtuigingsstukken toevoegen die hij nodig acht. De verzoeker kan naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoeker bekend waren. De verzoeker bezorgt in dat geval onverwijld een kopie van de bijkomende overtuigingsstukken aan het bestuur. De overtuigingsstukken worden door de verzoeker gebundeld en op een inventaris ingeschreven.

§6. Een onontvankelijk verzoekschrift kan lopende de beroepstermijn worden vervangen door een nieuw verzoekschrift, dat uitdrukkelijk de intrekking van het eerdere verzoekschrift bevestigt.

§7. De beslissing van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen wordt uitgebracht binnen een ordetermin van 15 kalenderdagen die ingaat de dag na die waarop het beroep is ingeschreven in het register van inkomende beroepen. Voor de beroepen tegen een beslissing inzake de gelijkwaardigheid van diploma's zal de uitspraak worden uitgebracht binnen een ordetermin van dertig kalenderdagen.

TITEL V. - Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 157 (aanvullingen op centraal reglement)

Elke faculteitsraad kan dit onderwijs- en examenreglement aanvullen met de bijzondere bepalingen en criteria zoals bepaald in dit reglement. De facultaire aanvullingen worden goedgekeurd door de Onderwijsraad.

Artikel 158 (afwijkingen op centraal reglement)

§1. De faculteiten kunnen, op voorstel van de faculteitsraad, afwijkingen op de artikelen 5 en 118§2 en §3 van het algemeen reglement vragen aan de Raad van Bestuur, na advies van de Onderwijsraad. De Raad van Bestuur, na advies van de Onderwijsraad, bepaalt steeds de duur van de toegestane afwijking. Voor postgraduatenaanbiedingen kan, gezien het specifieke karakter van deze opleidingen, worden afgeweken van de bepalingen opgenomen in dit reglement.

§2. Voor de BRUFACE-masters kan de faculteit IR, via de procedure vermeld in §1, een afwijking op de artikelen 127, 138§2 en 139§1 van het centraal onderwijs- en examenreglement vragen.

Artikel 159 (wijzigingen)

Wijzigingen aan dit reglement zijn slechts mogelijk bij beslissing van de Raad van Bestuur, na advies van de Studentenraad en de Onderwijsraad.

Artikel 160 (bevoegdheden IDLO)

Ten aanzien van de lerarenopleiding worden de bevoegdheden in dit reglement toegekend aan de decaan uitgeoefend door de Voorzitter IDLO. De bevoegdheden in dit reglement toegekend aan de Faculteitsraad worden, wat de lerarenopleiding betreft, uitgeoefend door de Departementsraad. Faculteit wordt, wat de lerarenopleiding betreft, vervangen door IDLO. De bevoegdheden die in dit reglement worden toegekend aan de facultaire ombudspersoon, worden voor wat de lerarenopleiding betreft uitgeoefend door de ombudspersoon van het IDLO.

Artikel 161 (integratie van de academische hogeschoolopleidingen)

Dit reglement is onverkort van toepassing voor de studenten van de academische hogeschoolopleidingen die in het academiejaar 2013-2014 worden overgedragen naar de universiteit.

Artikel 162 (overgangsbepalingen)

§1. De EER-student die zich aanmeldt gedurende academiejaar 2013-2014 met het oog op een inschrijving in academiejaar 2014-2015, zal eveneens aan de vereiste van taalkennis, zoals omschreven in artikel 42, moeten voldoen.

§2. Wie in toepassing van artikel 85 §2 van het Onderwijs- en examenreglement 2012-2013 in het academiejaar 2012-2013 toelating verkreeg om in te schrijven, mag zich opnieuw inschrijven voor academiejaar 2013-2014.

Artikel 163 (inwerkingtreding)

Dit reglement treedt in werking vanaf het academiejaar 2013-2014.